

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 13. aprill 2022
(OR. en)

8205/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0115(COD)

PI 40
COMPET 243
MI 289
IND 122
IA 44
CODEC 499

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	13. aprill 2022
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 174 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 ning nõukogu otsust (EL) 2019/1754

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 174 final.

Lisatud: COM(2022) 174 final

Brüssel, 13.4.2022
COM(2022) 174 final

2022/0115 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 ning nõukogu otsust (EL) 2019/1754

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2022) 193 final} - {SWD(2022) 114 final} - {SWD(2022) 115 final} -
{SWD(2022) 116 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Liidu õigus kaitseb põllumajandustoodetele ja toiduainetele, veinidele ja piiritusjookidele antavaid geograafilisi tähiseid. Samas puudub praegu kogu ELi hõlmav mehhanism, mis kaitseks selliseid tootenimetusi, nagu Murano klaas, Solingeni söögiriistad, Donegali tviid, Halasi pits või Gablonzi ehted. Enam kui pooled liikmesriigid on kehtestanud erinevate omadustega riiklikud käsitöenduslike ja tööstustoodete (*sui generis*) erikaitse süsteemid, samas kui teised kasutavad oma immateriaalse vara kaitsmiseks ainult kaubamärke ja/või kõlvatut konkurentsi käsitlevaid eeskirju. Siseturul puudub ka riiklike kaitsesüsteemide vastastikuse tunnustamise piiriülene süsteem. Liidu tasandil võivad tootjad registreerida individuaalseid kaubamärke, kollektiivkaubamärke ja sertifitseeritud kaubamärke. Kaubamärgikaitse aga ei võimalda käsitöenduslike ja tööstustoodete tootjatel sertifitseerida liidu tasandil kvaliteedi ja geograafilise päritolu vahelist seost, mis viitab kohalikele erioskustele ja -traditsioonidele omistatavatele tunnustele.

Killustatusest tuleneva õiguskindlusetuse tõttu on tootjatel probleeme geograafilise asukohaga seotud käsitöenduslike ja tööstustoodete kaitsmisel. Neil on vähem stiimuleid sellistesse toodetesse investeerida, teha koostööd nišiturgude loomiseks ning säilitada eriomaseid kohalikke oskusi ja traditsioone. Eelkõige võivad väiketootjad (VKEd ja mikroettevõtjad) kaotada turuvõimalusi.

Seetõttu on ettepaneku eesmärk luua liidu tasandil vahetult kohaldatav käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse. Sellega tahetakse parandada tootjate võimalusi kaitsta liidus oma käsitöenduslike ja tööstustoodeteid võltsimise eest ning pakkuda neile stiimuleid sellistesse toodetesse investeerimiseks. Ettepaneku siht on ka parandada autentsete käsitöenduslike ja tööstustoodete nähtavust turgudel ja seega luua kasu tarbijale. Piirkondades, kus tootjad tegutsevad, peaks olema kättesaadav tüüpiliste toodete kaitse ja nendes tuleks arendada turismipotentsiaali, et hoida ja ligi meelitada kvalifitseeritud tööjõudu ning kaitsta oma kultuuripärandit. Ettepanek põhineb geograafiliste tähiste erikaitsel, mille puhul eeldatakse, et tootjad ja ametiasutused teevad koostööd tootespetsifikaatide väljatöötamisel. Selle lähenemisviisi eesmärk on aidata eelkõige mikro-, väikeseid või keskmise suurusega ettevõtjaid, kellel napib vahendeid uute tootespetsifikaatide väljatöötamiseks.

Ettepaneku eesmärk on tagada, et tootjad saavad täiel määral kasutada geograafiliste tähiste registreerimise ja kaitse rahvusvahelist raamistikku (edaspidi „Lissaboni süsteem“). EL ühines 2019. aasta novembris Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) hallatava päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga. ELi käsitöenduslike ja tööstustoodete tootjad ei saa praegu nõuda kaitset Genfi redaktsiooni alusel ja EL peab tagasi lükkama Genfi redaktsiooni osaliste sellise kaitse taotlused. Samamoodi ei saa ELi tootjad ELi kaubanduskokkulepetega tagatud kaitset, mis hõlmab praegu vaid geograafilise tähisega põllumajandustooteid. Ettepanekuga soovitakse see lünk täita.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Ettepanekuga täiendatakse praegu ELis kehtivat põllumajanduse geograafiliste tähiste kaitse süsteemi. Võttes arvesse käsitöenduslike ja tööstustoodete teistsugust laadi, järgitakse ettepanekus sarnaseid lähenemisviise, nagu on registreerimise õiguse tekke kriteeriumide ning põllumajandustoodetele ja toiduainetele, veinidele ja piiritusjookidele antavate geograafiliste tähiste kaitse kohta sätestatud

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta,
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/787, milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist,
- ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus.

Ettepanekus kasutatakse samasugust lähenemisviisi nagu geograafiliste tähiste praeguse kava käimasoleva reformi puhul. Reformiga tühistatakse eespool nimetatutest esimene määrus ja muudetakse ülejäänud kaht määrust.

Ettepanekuga muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta seoses võimalike konfliktidega geograafiliste tähiste ja kaubamärkide vahel ning Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametile (edaspidi „EUIPO“ või „amet“) ette nähtud lisaülesannetega.

Ettepanek on kooskõlas ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta, mis on selle artikli 2 lõike 1 järgi kohaldatav kõigi liidu ja liikmesriikide õigusega kaitstavate intellektuaalomandi õiguste suhtes.

Ettepanekuga luuakse seos ELi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteemi ja Lissaboni süsteemi vahel. Selleks soovitatakse ettepanekus muuta nõukogu otsust (EL) 2019/1754 Euroopa Liidu ühinemise kohta päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas ELi tööstuspoliitikaga, mis on sätestatud komisjoni teatises „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“¹. Ajakohastatud tööstusstrateegias juhitakse tähelepanu sellele, et COVID-19 pandeemia on tugevasti mõjutanud turismisektorit ja et pandeemia järel on väiksemad ettevõtjad jätkuvalt haavatavamad, arvestades et ligikaudu 60 % teatas 2020. aasta teisel poolel käibe vähenemisest. Nendel põhjustel soovitakse ettepanekuga edendada turismisektorit, eriti vaesemates piirkondades, ning aidata mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel välja töötada uusi geograafilise asukohaga seotud tooteid.

Ettepanekul on ka ühiseid erieesmärke komisjoni eelseisva ELi säästva tekstiilitootmise strateegiaga, mille siht on luua parem äri- ja õiguskeskkond liidu säästva ja ringmajanduse põhimõtteid järgiva tekstiilitootmise jaoks. Tekstiilitootmise ökosüsteemi kuuluvatel mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on keeruline välja töötada intellektuaalomandi

¹ COM(2021) 350 final.

strateegiaid oma teadus- ja arenguinvesteeringute kaitsmiseks ning kasvukapitali suurendamiseks. Seega peaks kogu liitu hõlmava käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse loomine mikro-, väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid aitama.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepanek põhineb ELi toimimise lepingu artikli 118 lõikel 1 intellektuaalomandi kohta ja artikli 207 lõikel 2 ühise kaubanduspoliitika kohta. Selle eesmärk on luua käsitöenduslikele ja tööstustoodetele ühtne Euroopa intellektuaalomandi õigus, et tagada kogu liidus samasugune kaitse, ning luua liiduülene tsentraliseeritud litsentsimis-, kooskõlastus- ja järelevalvekord. Samuti soovitakse ettepanekuga luua seos ELi käsitöenduslike ja tööstustoodete kaitse süsteemi ja Lissaboni süsteemi vahel, jõustades WIPO hallatavat rahvusvahelist kokkulepet.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Peale ettepaneku eesmärgi täita ELi ühinemisest Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga tulenev kohustus, mis kuulub ühisesse kaubanduspoliitikasse ja liidu ainupädevusse, soovitakse sellega luua hästitoimiv geograafilise asukohaga seotud käsitöenduslike ja tööstustoodete siseturg. Ettepanekuga luuakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste ühine õigusraamistik ning nende tähiste kaitse on ELi ja selle liikmesriikide jagatud pädevus. Liikmesriigid ei saa seda eesmärki üksi täita, sest on palju riigi tasandil välja töötatud eri eeskirju, mida vastastikku ei tunnustata. Seda küsimust riigi tasandil lahendades tekitatakse ainult õiguskindlusetust kaitset soovivatele tootjatele, takistatakse turu läbipaistvust tarbijate jaoks, kahjustatakse liidusisest kaubandust ja toetatakse ebaühtlast konkurentsi geograafilise tähisega kaitstud käsitöenduslike ja tööstustoodete turustamisel. Tugev Euroopa õigusraamistik võib tagada kõigis liikmesriikides võrdsed kaitsetingimused, luues seega õiguskindlust ja stiimuleid kindla geograafilise asukohaga seotud käsitöenduslike ja tööstustoodete parematesse turuvõimalustesse investeerimiseks. Seetõttu on seda eesmärki parem täita liidu tasandil.

• Proportsionaalsus

Käesoleva ettepanekuga soovitakse minimeerida tootjate ja ametiasutuste halduskoormust ja nõuete järgimise kulusid, tagades samal ajal võrdse kohtlemise liidus. Nagu on esile toodud mõjuhinnangus, ei lähe valitud poliitikavariandi (s.o võetakse vastu eraldiseisev ELi määrus, millega luuakse ELi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse erisüsteem) ulatus kaugemale tuvastatud eesmärkide täitmiseks vajalikust. See piirdub aspektidega, mida liikmesriigid ei saa üksi rahuldaval määral täita ja mille puhul liit suudab tegutseda tulemuslikumalt ja tõhusamalt ning luua rohkem lisaväärtust.

• Vahendi valik

Valitud vahend on eraldiseisev ELi määrus, millega luuakse ELi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse erisüsteem. Selle valiku puhul eelistatakse õiguskorda, mis on lihtne ja kooskõlas eesmärgiga võimaldada tulemuslikult täita rahvusvahelisi kohustusi, luues liidu tasandil süsteemi, mis võimaldab kaitsta Genfi redaktsiooniga hõlmatud kolmandatest riikidest osaliste käsitöenduslike ja tööstustoodete

geograafilisi tähiseid liidus ning Lissaboni süsteemi kuuluvate riikide ELi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid.

Asjakohaseks ei peeta alternatiivseid regulatiivseid meetodeid, nagu olemasolevate põllumajandustoodete kaitse kavade laiendamine käsitöenduslikele ja tööstustoodetele ning kaubamärgisüsteemi reform.

Esiteks on põllumajandus- ja toidutoodetel eriomadused, millele kehtivad ELi ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitika ühtlustatud tervishoiu- ja ohutuseeskirjad, mis ei ole ilmtingimata asjakohased käsitöenduslike ja tööstustoodete puhul.

Teiseks kaasneb praegu kehtivasse põllumajandustoodete kavasse lisamisega oht, et käsitöenduslikud ja tööstustooted ning nende tootjad tõrjutakse ühise põllumajanduspoliitika põllumajandustoodetele ja tootjatele keskenduvate kavade seas tagaplaanile. See ei võimaldaks kehtestada paindlikku ja kulutõhusat geograafiliste tähiste kaitse kava, mis oleks kohandatud käsitöenduslikele ja tööstustoodetele ning nende tootjatele.

Pealegi ei pruugi kaubamärgieeskirjade reform vastata Genfi redaktsiooni kohastele rahvusvahelistele nõuetele, arvestades et kaitstud kaubamärgid võivad muutuda üldiseks ja need võidakse tühistada. Nende kaubamärgiomaduste muutmine geograafiliste tähiste kaitsmiseks mõjutaks omakorda kaubamärgisüsteemi üldist sidusust. Siis oleks olemas kaks erinevat kaitseüsteemi: üks põllumajanduse geograafilistele tähistele (erikaitse) ja teine (kaubamärgipõhine) käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilistele tähistele. See võib tekitada segadust ja näida rahvusvahelisel tasandil järjepidevusetu, eriti arvestades ELi senist rolli geograafiliste tähiste toetamisel WIPOs ja selle seisukohta geograafiliste tähiste kohta seoses kolmandate riikidega peetavate kahepoolsete kaubanduslääbirääkimistega.

Muud vahendid, nagu vastuvõetavad soovitused või ELi direktiiv, mille eesmärk on lähendada riikide seadusi, ei lahendaks rahuldavalt käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste riiklike õigusraamistike killustatuse probleemi ega kaotaks rahvusvahelistest kohustustest tulenevat vajadust ühtse ELi õiguse järele.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Üheski Euroopa Liidu õigusaktis ei ole seni keskendunud käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitsele. Samas on käesolev ettepanek seotud põllumajandustoodete geograafiliste tähiste süsteemi käimasoleva reformiga ja tugineb ELi põllumajandustoodete geograafiliste tähiste kaitse kavade hindamisaruande tulemustele. Sellega püütakse luua võimalikult suur sünergia praegu kehtivate geograafiliste tähiste kavade käimasoleva reformiga, milles vaadeldakse põllumajandustoodete, toiduainete, veinide ja piiritusjookide geograafiliste tähiste õiguste tugevdamise, ajakohastamise, ühtlustamise ja parema jõustamise võimalusi.

- **Konsulterimine sidusrühmadega**
- Komisjon on kehtestanud ulatusliku **konsultatsioonistrateegia, mille alusel koondatakse kõigi asjaomaste sidusrühmade seisukohad**. Konsultatsioone alustati 2013. aastal ning need on 2020. ja 2021. aastal hoogustunud.
- Geograafiliselt hõlmas konsultatsioonistrateegia ELi 28 riiki ja pärast Brexitit ELi 27 riiki.

Toimus **mitu ulatuslikku ja sihipärast konsultatsiooni**, sealhulgas järgmised:

- **avalikud konsultatsioonid:** [2013. aastal korraldatud välisuuringu](#) raames tehti küsitlus sidusrühmade vajaduste ja ootuste kohta seoses kindla geograafilise asukohaga seotud autentsete toodete tähiste võimaliku õiguskaitsega liidu tasandil. [2014. aastal korraldatud avaliku konsultatsiooni](#) tulemusi esitleti 19. jaanuaril 2015 avalikul konverentsil ning need [avaldati](#) 2015. aasta juunis. Tegevuskava käsitleva konsultatsiooni käigus (30. november 2020 – 18. jaanuar 2021) andsid sidusrühmad tagasisidet komisjoni kava kohta hinnata käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid käsitleva ELi-ülese algatuse mõju. Avalik konsultatsioon teemal „Mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste ELi-ülene kaitse“ oli avatud 12 nädalat 29. aprillist 2021 kuni 22. juulini 2021.
- **Silmast silma küsitlused:** mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste kontrollimise ja jõustamise eeskirju käsitleva uuringu raames korraldati valitud sidusrühmadega silmast silma küsitlused.
- **Seminarid:** oktoobris 2016 korraldati selle aasta Euroopa piirkondade ja linnade nädala raames seminar teemal „Kindlat geograafilist päritolu mittepõllumajanduslike toodete panus piirkondlikku kaasavasse majandusarengusse“. Seminaril, mis toimus 18. novembril 2019, esitleti ja arutati mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste ELi tasandi kaitse majanduslikke aspekte käsitleva uuringu tulemusi. Lisaks esitleti ja arutati 13. juulil 2021 toimunud seminaril ELi mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste kaitse kontrolli- ja jõustamiseeskirju käsitleva uuringu esialgseid tulemusi.
- **Sihipärased kohtumised liikmesriikide esindajatega** (edaspidi „eksperdirühm GIPP“): 2021. aasta aprillis ja 2022. aasta jaanuaris, millele järgnes 2021. aasta juunis kahel sihipärasel küsimustikul põhinev **sihipärane kirjalik konsultatsioon** liikmesriikide **intellektuaalomandi ametitega**.

Kokkuvõttes ilmneb vastustest, et geograafiliste tähistega käsitöenduslike ja tööstustoodete tootjad, Euroopa Parlament, Euroopa Regioonide Komitee, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee, üheksa liikmesriiki ning teadusringkonnad **toetavad kindlalt geograafiliste tähiste erikava loomist**. Nendel vastustel põhineb komisjoni esitatud ettepanek. **Neli liikmesriiki toetavad praeguse olukorra säilitamise varianti** ja leiavad, et kaubamärgikaitsest piisab. Mõjuhinnang aga viitab, et praegused kaubamärgikaitse alternatiivid ei kaitse piisavalt käsitöenduslike ja tööstustoodete nimetusi ning kaubamärgi reformi variandi valimise korral tekib probleeme, sealhulgas sidususe puudumine põllumajandustoodete geograafiliste tähiste süsteemiga.

2021. aasta avaliku konsultatsiooni kohta saadud üksikasjalikum tagasiside näitab, et enamik vastanuid peab eelistatuimaks poliitikavariandiks (hinne „5“) ELi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse erisüsteemi. Enamik vastanuid eelistas kõige vähem praeguse poliitika jätkamise varianti (hinne „1“), mille puhul liidu tasandi meetmeid ei võeta. Üle 80 % selle variandi kohta vastuse andnutest on otsustavalt praeguse olukorra säilitamise vastu.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon tugines **kahele peamisele** välise oskusteabe **allikale**:

1. Välistöövõtjate tehtud uuringud, eelkõige:

- [uuring mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste kaitse kohta siseturul](#) (Insight Consulting/REDD/OriGIn, 2013)
- [uuring mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste ELi tasandi kaitse majanduslike aspektide kohta](#) (VVA/ECORYS/ConPolicy, 2019)
- [uuring ELi mittepõllumajanduslike toodete geograafiliste tähiste kaitse kontrolli- ja jõustamiseeskirjade kohta](#) (VVA/AND International, 2021)

2. **Tehniline koostöö EUIPOga**, milles keskendutakse mitmesugustele protsessimudelitele, et võimaldada usaldusväärselt hinnata allvariante seoses ELi üksusega, kes vastutab käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registreerimise ning Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooni alusel rahvusvaheliste taotluste käsitlemise eest, ning seoses riiklike asutuste rolliga registreerimismenetluses. Sellise EUIPO panusel põhineva koostöö tulemus on esitatud mõjuhinnangu 9. lisas

- **Mõjuhinnang**

Mõjuhinnangus vaadeldi järgmisi **poliitikavariante**:

- **Poliitikavariant 1 – põllumajandustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteemi laiendamine käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilistele tähistele:** selle variandi korral kaasataks käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteem olemasolevatesse geograafiliste tähiste kaitse kavadesse, mis hõlmavad põllumajandustooteid ja toiduaineid. Põllumajandustoodete geograafiliste tähiste süsteemi käimasoleva reformi raames peaksid liikmesriigid jätkama eelkontrollimenetluse kohaldamist riigi tasandil. Liidu tasandil tuleks põllumajandustoodete geograafiliste tähiste süsteemi läbivaatamise ettepanekus näha ette komisjonile volituste andmine, mis võimaldab tellida taotluste ja vastuväidete kontroll ametilt (kõige tõenäolisemalt EUIPO-lt). Selle variandi korral ühtlustatakse põllumajandus- ja toidutootmissektori läbivaatamise ettepanekuga praegust seire- ja jõustamissüsteemi ning laiendatakse seda ka käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilistele tähistele.

- **Poliitikavariant 2 – eraldiseisev ELi määrus, millega luuakse geograafiliste tähiste erikaitse:** selle variandi raames võetakse vastu ELi määrus, et kehtestada käsitöenduslikele ja tööstustoodetele geograafiliste tähiste erikaitse kava. Kava põhineks praegu kehtival põllumajandustoodete geograafiliste tähiste kaval, kuid see

oleks rohkem kohandatud käsitööstuslikele ja tööstustoodetele. Käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid kaitseks ELi õigus kõigis ELi liikmesriikides. **Poliitikavariandil 2** on järgmised võimalikud **allvariandid**:

- **2.1. Territoriaalne seos:**
 - **2.1.A.** Kaitstud päritolunimetused (KPN): KPNi kaitse korral on toote kvaliteet või omadused peamiselt seotud päritolukoha konkreetse geograafilise keskkonnaga ning kõik tootmis-, töötlemis- või ettevalmistamisetapid peavad toimuma määratletud geograafilisel alal.
 - **2.1.B.** Kaitstud geograafilised tähised (KGT): KGT kaitse korral on toote kvaliteet, maine või muu omadus olulisel määral seostatav selle geograafilise päritoluga; tootmis-, töötlemis- või ettevalmistamisetappidest vähemalt üks toimub määratletud geograafilisel alal.
- **2.2. Riiklike asutuste kaasamine registreerimismenetlusse:**
 - **2.2.A.** Kaheastmeline süsteem: esimene etapp toimuks liikmesriikide tasandil ja riiklikud või kohalikud ametiasutused kontrolliksid esimesena kohalike tootjate kehtestatud tootespetsifikaate ja geograafiliste tähiste taotlusi. Teine etapp toimuks liidu tasandil, kus registreerimise kohta teeb otsuse ELi üksus ja tasusid ei võeta.
 - **2.2.B.** Üheastmeline süsteem: riiklikud asutused ei osaleks kontrollimises ja registreerimises ning kohalikud tootjad taotleksid geograafiliste tähiste registreerimist otse ELi tasandil.
- **2.3. Liidu ja rahvusvahelisel tasandil registreerimise eest vastutav ELi üksus:**
 - **2.3.A.** Komisjon vastutaks liidu tasandi registreerimise etapi eest ja toimiks WIPO Lissaboni kokkuleppe ja selle Genfi redaktsiooni alusel ka kui pädev asutus.
 - **2.3.B.** Intellektuaalomandile spetsialiseerunud amet EUIPO vastutaks liidu tasandi registreerimise eest ja toimiks ka pädeva asutusena kokkuleppe Genfi redaktsiooni alusel.
- **2.4. Kontroll ja jõustamine:**
 - **2.4.A.** Kasutatakse põllumajanduse geograafiliste tähiste kavade kontrolli- ja jõustamismudelit.
 - **2.4.B.** Kontrolli ühtlustatakse tugeva jõustamismudeli abil: selle allvariandi korral võetakse kasutusele enesertifitseerimine; riiklike asutuste (või delegeeritud sertifitseerimisasutuste) tehtav pisteline kontroll koos hoiatava trahvisüsteemiga; ühtlustatakse riiklike asutuste teavitamiskohustusi; ning kehtestatakse praegu läbivaadatavas põllumajanduse geograafiliste tähiste süsteemi kuuluv jõustamiskava koos domeeninimede hoiatussüsteemiga, et vältida geograafiliste tähiste väärkasutamist.

- **2.5.** ELi ja riiklike õiguste ja kavade kooseksisteerimine:
 - **2.5.A.** Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid kaitseks ELi õigus, mis asendaks olemasolevad riiklikud geograafiliste tähiste süsteemid ning millesse kaasataks riiklikud geograafiliste tähiste õigused.
 - **2.5.B.** Käsitöenduslike ja tööstustoodete jaoks võetaks kasutusele ELi geograafiliste tähiste õigus, jättes alles ka paralleelse riiklike geograafiliste tähiste taotlemise süsteemi.
- **Poliitikavariant 3 – kaubamärgireform:** see variant hõlmaks ELi kaubamärgisüsteemi, eelkõige ELi kaubamärki käsitleva määruse (EUTMR) reformimist, et käsitöenduslike ja tööstustoodete tootjatel oleks võimalik taotleda liidu tasandil nimetuse registreerimist, mis tagaks konkreetse tooteomaduse sidumise geograafilise piirkonnaga. See variant võib põhineda kas ELi kollektiivkaubamärgi või ELi sertifitseerimismärgi reformil. ELi tasandil toimuv sertifitseerimine eeldaks geograafilise päritolu sertifitseerimisele kehtiva praeguse keelu kõrvaldamist. ELi kollektiivkaubamärgi puhul tuleks võtta kasutusele kvaliteedi ja geograafilise päritolu seose sertifitseerimine. Lisaks tuleks nii ELi kollektiivkaubamärki kui ka ELi sertifitseerimismärki kohandada, et need vastaksid kokkuleppe Genfi redaktsioonis sätestatud kaitse ulatusele.

Varakult määrati kindlaks ja jäeti kõrvale ka järgmised variandid.

- **Lähteolukord – muutust ei ole:** liidus jätkatakse killustatud õigusraamistikuga ning rahvusvahelisel tasandil ei tunnustata käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset.
- **Soovitus:** selle variandi puhul võetaks liidu tasandil vastu liikmesriikidele mõeldud soovitus luua riiklikud kaitsesüsteemid, et sertifitseerida toote konkreetsete omaduste ning käsitöenduslike ja tööstustoodete päritolu vaheline seos.
- **Riikide õigusaktide ühtlustamine:** selle variandi raames võetaks vastu ELi direktiiv, et ühtlustada käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset käsitlevaid riiklike õigusakte. Direktiiviga kehtestaks EL kohustused saavutada konkreetset eesmärgid geograafiliste tähiste kaitsmiseks, näiteks kaitse kestuse ja ulatuse, territoriaalse seose ja menetlusaspektide kohta. Tootjad saaksid hankida riigi tasandil registreeritud riiklikud geograafiliste tähiste õigused. ELi geograafiliste tähiste õigust ei loodaks.

Eelistatakse poliitikavarianti 2: eraldiseisev ELi määrus. Kokkuvõttes on eelistatud poliitikavariantide pakett allvariantide 2.1.B (kaitstud geograafilised tähised (KGT)), 2.2.A (kaheastmeline süsteem), 2.3.B (EUIPO vastutab liidu ja rahvusvahelisel tasandil registreerimise eest), 2.4.B (kontrolli ühtlustamine tugeva jõustamise kaudu) ja 2.5.A (ELi kava asendab riiklikud geograafilise tähise kavad ja õigused) kombinatsioon.

Kui võrrelda poliitikavariante 1, 2 ja 3, siis nende kõigiga nähakse liidu tasandil ette ühtne registreerimiskoht ja ühetaoline kaitse, mis võimaldab tootjatel siseturul kaitsta ja näidata oma toodete geograafilisest päritolust tulenevat kvaliteeti.

Poliitikavariant 1 ja poliitikavariant 2 oleksid tootespetsifikaatide väljatöötamise tõttu iseäranis kasulikud, sest aitavad ja võimaldavad käsitöelistel ja tootjatel teha koostööd

nišiturgudel ning **soodustavad ja kaitsevad liidu tasandil traditsioonilist oskusteavet**, olles seejuures kooskõlas **ELi konkurentsieeskirjadega**. Peale tootjate on need kaks poliitikavarianti kasulikud ka nendega seotud **sektoritele**, nagu **turism**, sest **geograafilised tähised suurendavad toote ja piirkonna nähtavust**. Et turism on COVID-19 pandeemiast eriti rängalt kahjustatud sektor, võivad poliitikavariandid 1 ja 2 osutada tähtsaks sammuks, mis aitab neil sageli vähem arenenud piirkondadel asuda uuesti oma **majandust taastama** ning suurendada **ELi piirkondade atraktiivsust** turistide silmis. Seega võib poliitikavariantidel 1 ja 2 olla oluline roll, et võimaldada ELi rängalt kahjustatud piirkondadel taastuda.

Poliitikavariandid 1 ja 2 on kooskõlas Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga, poliitikavarianti 3 hinnatakse nõrgemaks ka seoses ELi kaubamärgipoliitikaga. Madalalt hinnatakse ka **poliitikavariandi 3** sidusust **ELi rahvusvahelise geograafiliste tähiste kaitse poliitikaga**.

Algatusel ei ole tõenäoliselt negatiivset **mõju konkurentsile**.

- Geograafilised tähised annavad tunnistust geograafilisest päritolust tulenevast kvaliteedist. Geograafilise tähise saamiseks kõlblikke käsitöenduslikke ja tööstustooteid on pealegi väga vähe (liidus 300–800), sarnase funktsiooniga ilma geograafilise tähiseta asendustooteid on aga rohkesti. Konkureerivatel tootjatel on võimalik turule siseneda ja toota geograafilise tähisega toodete asendustooteid, kui need vaid vastavad asjakohastele kriteeriumidele. Nendel põhjustel **on väga ebatõenäoline, et ettepanek loob või suurendab turuvõimu**.
- Geograafilise tähisega käsitöenduslikud ja tööstustooted on usaldusväärsed kvaliteetttooted. Sellised tooted põhinevad traditsioonidel, annavad edasi teavet oma geograafilise päritolu kohta ja vastavad selliseid eriomadusi väärtuslikuks (nt käsitsi valmistamise meetodid) pidavate tarbijate nõudmistele. Isegi kui varem ilma geograafilise tähiseta turustatud tootele geograafilise tähise andmise tõttu väheneb konkurents turul, võib sellest tulenev geograafilise tähisega käsitöenduslike või tööstustoote kvaliteedile viitamise mõju suurendada tarbija nõusolekut toote eest maksta. Seetõttu **ei vähene tõenäoliselt kasu tarbija jaoks**.

Seoses **innovatsioonile avalduva mõjuga** tuleb märkida, et geograafilise tähisega käsitöenduslikud ja tööstustooted ei põhine nii jõulisel toodete või protsesside uuendamisel kui näiteks patentide valdkond. Oslo innovatsiooni käsiraamatu järgi kuuluvad need turundus- ja/või organisatsioonilise innovatsiooni valdkonda. **Erisüsteem ajendaks tegema investeeringuid käsitöendusse** ja võib tõsta tippset nišitoodete tootmise valdkonnas. Kuivõrd käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste süsteem võimaldaks suuremaid palku ja rohkemate töökohtade loomist, jääksid ka nooremad töötajad oma piirkonda ega suunduks linna.

Seoses **keskkonnamõjuga** on käputäie geograafilise tähisega käsitöenduslike ja tööstustoodete tootmise ulatus tõenäoliselt minimaalne või piiratud. Ühtlasi kestavad geograafilise tähisega käsitöenduslikud ja tööstustooted kauem kui odavamad geograafilise tähiseta masstootetud alternatiivid ning neid toodetakse tõenäolisemalt liidus, kus keskkonnastandardid on rangemad. Selliseid usalduspõhiseid kaupu eelistavad tarbijad on tõenäoliselt keskkonnateadlikud ning seetõttu eeldavad, et ka geograafiliste tähistega käsitöenduslike ja tööstustoodete tootjad rakendavad keskkonnahoidlikke väärtusi. Kõigil nendel põhjustel on **keskkonnamõju tõenäoliselt positiivne, olgugi et väike**.

Mis puudutab **eelistatud poliitikavariandi kulusid**, siis peab ELi üksus haldama käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registreerimise süsteemi ning hankima tegutsemiskogemusi ja erioskusi, mis tal praegu valdkonnas puuduvad. Ka liikmesriigid peavad looma raamistiku. Isegi kui kogemused näitavad, et see koormus võib põllumajanduse valdkonnas olla väike, on avaliku ja erasektori partnerlust hõlmav kontrolli- ja jõustamissüsteem riigi ametiasutustele vähem kulukas. Kulusid võib vähendada ka tootjate võimalus ise kinnitada nõuete järgimist aja jooksul, näiteks siis, kui geograafilise tähise õigus on antud.

Allpool on esitatud **hinnangulised iga-aastased kulud eurodes ühe geograafilise tähise kohta**:

Toiming	Tootjad (rühm)	Asutused		Kokku
		Riiklikud	EL	
Ühe geograafilise tähise iga-aastased kulud (eurodes)				
Registreerimine*	15 000	7 500	17 000	39 500
Kontroll*	5 700	100	0	5 800
Jõustamine ja haldus**	3 000	3 900	0	6 900
Kokku	23 700	11 500	17 000	52 200

*Ühekordne kulu

** Korduvad kulud

Allikas: ettevõtete VVA ja AND International andmetel põhinevad arvutused (2021).

• **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanekut kasutavad peamiselt mikro-, väikesed või keskmise suurusega ettevõtjad ja selle koostamisel on võetud arvesse nende konkreetseid vajadusi ja probleeme. Seetõttu nähakse ettepanekus ette mõõdukad geograafiliste tähiste registreerimise kulud. Liikmesriikidel lubatakse küsida registreerimistasu, kuid see peab olema proportsionaalne. Tasu määra seadmisel tuleb arvesse võtta konkreetsete ettevõtjate, nagu mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, olukorda, näiteks madalamate tasude näol. Liidu tasandil ei võta EUIPO registreerimismenetluse teises etapis tasu geograafiliste tähiste registreerimise eest, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artiklis 15 ette nähtud otseregistreerimise menetlust. See võimaldab selle intellektuaalomandi õiguse kättesaadavust mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele mõõdukate kuludega.

Mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad peavad õiguslikku keerukust oma äritegevuse peamiseks takistuseks. Seepärast luuakse ettepanekuga lihtne uute geograafiliste tähiste registreerimise ja haldamise kord, mis ei nõua menetluse üheski etapis esindaja kaasamist ning hoiab mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate halduskoormuse võimalikult väikese.

Ettepanekuga tagatakse täielikult digitaalne ELi taotlemis- ja registreerimismenetlus, mida haldab EUIPO. Ka see peaks halduskoormust vähendama. Elektroonilise esitamise süsteemi tuleks erandjuhtudel kohaldada ka otseregistreerimise korral, kui registreerimisõigusega liikmesriigid otsustavad mitte võtta kohustust nimetada riiklik ametiasutus käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste taotluste haldamiseks riigi tasandil.

EUIPO loodav uus domeeninimede teabe- ja hoiatussüsteem geograafiliste tähistega käsitöenduslike ja tööstustoodete jaoks peab andma taotlejatele taotlemisprotsessi osana

täiendava digitaalse vahendi, et nad saaksid oma geograafilise tähise õigusi paremini kaitsta ja jõustada.

Lihtsustamise huvides tuleks hoida korras avalikkusele kättesaadavat geograafiliste tähiste e-registrit (liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste register), et tagada otsene ja kiire juurdepääs teabele kõigi registreeritud geograafiliste tähiste kohta. Igaühel peab olema võimalik laadida liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrist kergesti alla ametlik väljavõte, mis tõendab geograafilise tähise registreerimist, samuti asjakohased andmed, sealhulgas geograafilise tähise taotluse kuupäev või muu tähtis kuupäev. Seda ametlikku väljavõtet võib kasutada kohtumenetluses, kohtus, vahekohtus või muus samalaadses organis ametliku tõendina.

- **Põhiõigused**

Ettepanek suurendab geograafilise asukohaga seotud käsitöenduslike ja tööstustoodete intellektuaalomandi kaitset liidus. Seetõttu peaks see positiivselt mõjutama õigust intellektuaalomandile, mis on ELi põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 17 lõikes 2 sätestatud põhiõigus. Teatavatel juhtudel ja kooskõlas päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsioonist tulenevate rahvusvaheliste kohustustega tuleb geograafiliste tähiste kaitse tasakaalustada kaubamärgiõigusega, eelkõige seoses tuntud kaubamärkide (vt käesoleva määruse artikkel 39) või heas usus registreeritud varasemate kaubamärkidega (vt käesoleva määruse artikkel 42).

Ka peaks see parandama käsitöenduslike ja tööstustoodete tootjate võimalusi kaitsta liidus oma intellektuaalomandit, eriti piiriüleselt. Seepärast peaks ettepanek positiivselt mõjutama ka harta artiklis 47 sätestatud õigust õiguskaitsevahendile.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet. Täielikult omafinantseerimise alusel tegutsev EUIPO haldab ja rahastab registreerimisprotsessi ELi ja rahvusvahelisel tasandil oma eelarvest (sealhulgas IT-süsteem, liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registri loomine ja haldamine, ELi hoiatussüsteem käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste väärkasutamise kohta veebis jms). Riiklike käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kavu juba kasutaval 16 liikmesriigil (Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Horvaatia, Itaalia, Läti, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi ja Ungari) ei tohiks tekkida täiendavaid halduskulusid. Ülejäänud liikmesriigid peaksid eraldama vahendeid esialgse kontrolliprotsessi jaoks. Kõik liikmesriigid peavad eraldama vahendeid käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste jõustamisele.

Välisekspertide analüüsi (uuringud) põhjal on hinnanguline registreerimiskulu riigi tasandil keskmiselt ligikaudu 7 500 eurot geograafilise tähise kohta. Pistelise kontrolli kulu liikmesriikidele on hinnanguliselt ligikaudu 100 eurot geograafilise tähise kohta ja jõustamiskulu on umbes 3 900 eurot.

ELi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste võimalike kandidaatide vähesuse (eeldatavasti ligikaudu 300 registreerimist kümne aasta jooksul) tõttu ei näi ei riigi ega EUIPO tasandi kulud suured. Need on hinnanguliselt ligikaudu 860 000 eurot aastas terve ELi kohta (eeldusel, et igal aastal registreeritakse 30 käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilist tähist). Kulud suurendab kolmandate riikide selliste käsitöenduslike ja

tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse jõustamine, mis peaksid olema liidus kaitstud. Nende registreeringute arv ei ole kindel. Praegu on juba ainuüksi Hiinas ja Indias registreeritud riiklikke käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid hinnanguliselt kokku 400–800.

5. MUU TEAVE

• Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Tugeva järelevalve- ja hindatismehhanismi loomine on ülioluline, et tagada ettepaneku tõhusus selle konkreetsete eesmärkide saavutamisel. Pärast määruse jõustumist hindab komisjon, kas määruse erieesmärgid on täidetud. Komisjon kehtestab mõjuhinnangus nimekirja seirenäitajate kohta, mille alusel hinnatakse määruse mõju. Hindamisele kaasa aitamiseks peavad tootjad ja ametiasutused teavitama komisjoni.

Komisjon avaldab aruande, milles hinnatakse määrust ja vaadatakse see läbi hiljemalt viis aastat pärast selle kohaldamise alguskuupäeva. Hindamine toimub kooskõlas komisjoni parema õigusloome suunistega.

Lisaks peavad liikmesriigid ja/või nende riiklikud asutused teavitama iga nelja aasta tagant komisjoni strateegia ja kõigi geograafiliste tähiste kontrolli tulemustest. Kontrolli eesmärk on veenduda käesoleva määrusega kehtestatud kaitsekavaga seotud õigusnõuete täitmises ja geograafiliste tähiste jõustamises turul, sealhulgas veebis.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Ettepanek koosneb eeskirjade kogumist, mis on kavandatud selleks, et luua ühtne eraldiseisev käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste süsteem. Loodava ELi geograafiliste tähiste ühtse erikavaga võimaldatakse tootjatel kaitsta oma geograafiliste tähistega tooteid liidu tasandil. Ettepanek seob ELi uue kaitsekava ka Lissaboni süsteemiga. ELi uue kaitsekavaga ette nähtud registreerimismenetlusi haldavad liidu tasandil EUIPO ja riigi tasandil liikmesriikide ametiasutused.

Ettepanek sisaldab järgmisi sätteid.

1. jaotis. Üldsätted

Üldsätetes määratletakse ettepaneku eesmärgid ja kohaldamisala. Üldsätetes esitatakse ka mõistete loetelu (artikkel 3). Lisaks sätestatakse eeskirjad, millega reguleeritakse registreerimise, muutmise heakskiitmise, registreeringu tühistamise, vastuväite esitamise, üleminekuperioodi saamise ja kontrollimise menetluste käigus saadud isikuandmete kaitset.

2. jaotis. Geograafiliste tähiste registreerimine

Registreerimist käsitlevas peatükis sätestatakse ühtsed registreerimiseeskirjad nii riigi kui ka liidu tasandil, sealhulgas vastulausete ja vastuväidete menetlus; määratakse kindlaks taotleja ja loetletakse taotlejale esitatavad nõuded; täpsustatakse taotlusdokumentide sisu ja määratakse kindlaks registri roll. Peatükis kehtestatakse ajutise kaitsega seonduv ja üleminekumeetmed. Jaotises nähakse ette ka võimalus konsulteerida nõuandekoguga, mille

moodustavad liikmesriikide ja komisjoni nimetatud eksperdid. Vastavalt ameti või komisjoni taotlusele uurib nõuandekogu vajaduse korral konkreetsete geograafiliste tähiste taotlusi ja käesoleva määruse kohaldamisega seotud tehnilisi probleeme ning esitab selle kohta arvamusi. Nõuandekoguga tuleb konsulteerida seoses artiklis 15 osutatud otsemenetluse raames esitatud taotlustega. 2. jaotis sisaldab ka sätteid tootespetsifikaadi muutmise, geograafilise tähise registreeringu tühistamise ja vaidlustamismenetluse kohta. Sellega luuakse domeeninimede teabe- ja hoiatussüsteem ning esitatakse sätted haldustasude kohta.

Ettepanekuga kehtestatakse ameti otsemenetluste erikava taotlejatele sellisest liikmesriigist, mis vastab käesoleva määruse vastuvõtmise kuupäeval teatavatele tingimustele ning seetõttu ei nimetata riiklikku ametiasutust geograafiliste tähiste registreerimise, tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamise menetluste haldamiseks. Liikmesriigid, kes valivad selle registreerimise erikava, peavad nimetama EUIPO registreerimismenetluse jaoks kontaktpunkti ning kontrolli ja jõustamise valdkonna pädeva asutuse ning võtma vajalikud meetmed käesolevas määruses sätestatud õiguste jõustamiseks.

Liikmesriigid võivad nõuda käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste süsteemi haldamise kulude katmiseks tasu. Amet aga ei võta tasu, välja arvatud artiklis 15 sätestatud otsetaotluste menetluste puhul. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 tuleb ELi tasud sätestada rakendusaktis (ELi toimimise lepingu artikkel 291) hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Selles jaotises kehtestatakse ka komisjoni eesõigus võtta ametilt üle otsustamisvolitused, kui otsus võib kahjustada liidu kaubandus- ja välispoliitikat või avalikke huve. See eesõigus on mõeldud kasutamiseks ainult siis, kui poliitilised kaalutlused on ülimuslikud intellektuaalomandi tehniliste aspektide suhtes, arvestades seejuures, et geograafilistel tähistel on tähtis osa liidu kaubandus- ja välispoliitikas ning need kujutavad endast kollektiivseid õigusi, mis aitavad täita ka avalik-õiguslikke ülesandeid.

3. jaotis. Geograafiliste tähiste kaitse

3. jaotises sätestatakse käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse tase. Samas jaotises sätestatakse ka eeskirjad valmistatavate toodete osade või koostisosadena kasutatavate geograafiliste tähistega toodete kohta, selgitatakse üldmõisteid ja homonüümsete geograafiliste tähiste registreerimist ning seost kaubamärkidega. Jaotises kehtestatakse eeskirjad tootjarühmadele, määratakse kindlaks seos kaitstud nimetuste kasutamisega interneti domeeninimedes. See jaotis sisaldab eeskirju liidu sümbolite, tähiste ja lühendite kasutamise kohta asjaomase toote märgistamisel ja reklaamimisel.

4. jaotis. Kontroll ja jõustamine

4. jaotises sätestatakse kontrolli- ja jõustamiseeskirjad, sealhulgas selgitus, kuidas teha kindlaks, kas geograafilise tähisega toode on toodetud kooskõlas vastava tootespetsifikaadiga, samuti järelevalve geograafiliste tähiste turul kasutamise üle. Nii kontrolli kui ka seire puhul nähakse selles jaotises ette kaks menetlust tootjate kontrollimiseks. Liikmesriigid peavad nimetama pädeva asutuse, kes vastutab käesoleva määruse täitmise ametliku kontrolli eest, kuid neil on vabadus kehtestada kolmanda poole, s.o pädeva asutuse või toote sertifitseerimise delegeeritud asutuse teostatava sertifitseerimise menetlus või ettevõtja kinnitusel põhinev menetlus. Peale tootjate kontrolli sätestatakse jaotises ka eeskirjad liikmesriikidele oma

territooriumil geograafiliste tähiste väärkasutamise ennetamise või peatamise kohta. Samuti püütakse selles ennetada geograafiliste tähiste väärkasutamist veebiplatvormidel² kooskõlas määrusega (EL) xxxx/2022. Jaotises käsitletakse ka liikmesriikide asutuste vastastikust abistamist. Selles nõutakse, et jõustamisasutused esitaksid tootja taotluse korral tõendi sertifitseerimise kohta.

5. jaotis. Rahvusvahelisse registrisse kantud geograafilised tähised ja muude õigusaktide muudatused

5. jaotises nähakse ette muudatused, mis tuleb teha nõukogu otsuses (EL) 2019/1754 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/1753. Need ELi õigusaktid võeti vastu pärast ELi ühinemist Genfi redaktsiooniga 26. novembril 2019.

Muudatused on vajalikud, et kohandada kehtivaid eeskirju muutuva olukorraga seoses ELi uue käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kava loomisega pärast selliste eeskirjade kehtestamist. Näiteks ei selgitata praegu üheski eeskirjas, et erinevalt põllumajanduse geograafiliste tähiste kavast on Lissaboni süsteemis pädev asutus EUIPO. Samamoodi on vaja norme, mis tagaksid, et käsitöenduslike ja tööstustoodetega seotud rahvusvahelisi taotluseid võib esitada ja menetleda ELi pädev asutus.

Täiendavaid muudatusi tehakse ELi kaubamärki käsitlevas määruses (EL) 2017/1001, et lisada artiklis 151 esitatud ameti ülesannete loetelusse ametile antud käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste haldamise ja propageerimise ülesanded. ELi kaubamärki käsitlevas määruses (EL) 2017/1001 tehakse veel üks muudatus, et luua ELi kaubamärkide domeeninimede teabe- ja hoiatussüsteem, mis sarnaneb käesoleva määruse alusel loodava hoiatussüsteemiga.

6. jaotis. Tehniline abi

6. jaotises sätestatakse komisjoni õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et anda EUIPO-le kontrolli- ja muud haldusülesanded seoses kolmandate riikide geograafiliste tähistega, mis ei ole geograafilised tähised päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooni mõistes ja mille kohta on esitatud kaitsetaotlus vastavalt rahvusvahelistele läbirääkimistele või rahvusvahelistele kokkulepetele. Selle jaotisega tagab komisjon, et ametile võib edasi anda geograafiliste tähistega seotud haldusülesanded seoses rahvusvaheliste läbirääkimiste ja rahvusvaheliste kokkulepetega, mis ei hõlma kaubandus- ega välispoliitilisi kaalutlusi.

7. jaotis. Täiendavad sätted

7. jaotises sätestatakse komisjoni õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada või muuta määrust seoses üksikasjalike eeskirjadega artiklis 29 osutatud tühistamisprotsessi korra ja vormi ning taotluste esitusviisi kohta. See hõlmab artiklis 9 osutatud täiendavatele dokumentidele esitatavaid nõudeid või täiendavates dokumentides esitatavate üksikasjade loetlemist, artiklis 17 osutatud liidu tasandi registreerimistaotluste koostamise ja esitamise korra ning tingimuste kindlaksmääramist, artiklis 26 osutatud eeskirju, millega usaldatakse liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ.

geograafiliste tähiste registri juhtimine EUIPO-le, artiklis 30 osutatud kaebuse esitamist käsitleva teate formaalset sisu, kaebuse esitamise ja läbivaatamise korda, apellatsioonikoja otsuste formaalset sisu ja vormi, artiklis 49 ja vastavas 1. lisas osutatud ettevõtja kinnituses esitatavat kindlaksmääratud teavet ja nõudeid ning artiklis 62 osutatud ameti antavat tehnilist abi. Samuti nimetatakse selles rakendusaktid, mille komisjon peab vastu võtma, et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks.

8. jaotis. Ülemineku- ja lõppsätted

8. jaotises sätestatakse, et riiklikud käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse üleminekusätted tuleks kehtetuks tunnistada hiljemalt üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva. Liikmesriigid peaksid teavitama komisjoni ja ametit sellest, milliseid nende seaduslikult kaitstud või kasutamisel kinnistunud nimetusi nad soovivad käesoleva määruse alusel registreerida ja kaitsta.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) 2017/1001 ja (EL) 2019/1753 ning nõukogu otsust (EL) 2019/1754

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 118 lõiget 1 ja artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust³,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁴,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 10. novembril 2020 vastu järeldused⁵ intellektuaalomandi poliitika kohta, milles märgiti, et nõukogu on valmis kaaluma mittepõllumajanduslike toodete erikaitse süsteemi kehtestamist, mis põhineb selle süsteemi võimalike kulude ja tulude põhjalikul mõjuhinnangul.
- (2) Oma 25. novembri 2020. aasta teatises „Innovatsioonipotentsiaali rakendamine – intellektuaalomandi tegevuskava ELi majanduse taastamise ja vastupidavuse toetamise suurendamiseks“ võttis komisjon kohustuse kaaluda mõjuhinnangu põhjal, kas teha ettepanek luua liidu geograafiliste tähiste süsteem mittepõllumajanduslike toodete kaitsmiseks.

³ ELT C [...], [...], lk [...].

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

⁵ Nõukogu 10. novembri 2020. aasta järeldused intellektuaalomandi poliitika ja tööstusdisainilahenduste süsteemi läbivaatamise kohta liidus.

- (3) Juba aastaid on liidu tasandil kehtestatud geograafiliste tähiste kaitse veinide, piiritusjookide,⁶ liidu tasandil määratletud aromatiseeritud veinide⁷ ning liidu tasandil kaitstud põllumajandustoodete ja toiduainete⁸ puhul. Vaja oleks näha ette liiduulene kaitse selliste geograafiliste tähiste puhul, mis hõlmavad kehtivate määruste kohaldamisalast välja jäävaid tooteid, tagades samal ajal ühtlustamise ning püüdes hõlmata suurt hulka käsitöenduslikke ja tööstustooted, nagu looduslikud kivid, juveeltooted, tekstiiltooted, pits, söögiriistad, klaas ja portselan.
- (4) Mitmes liikmesriigis on kehtestatud käsitöenduslike ja tööstustoodete riiklike geograafiliste tähiste kaitse riiklik kord. Need korrad erinevad kaitse, haldamise ja tasude poolest ning ei paku kaitset väljaspool riigi territooriumi. Osades liikmesriikides ei ole selliste toodete geograafilise tähise kaitse riigi tasandil ette nähtud. Liikmesriikides kasutusel olevate eri kaitsekordade keeruka süsteemi tõttu võivad suureneda tootjate kulud ja õiguslik ebakindlus ning see omakorda võib pärssida investeerimist liidus levinud traditsioonilistesse käsitööoskustesse.
- (5) Geograafiliste tähistega seotud intellektuaalomandi õiguste ühtne kaitse kogu liidus võib soodustada kvaliteetsete toodete tootmist, selliste toodete laialdast kättesaadavust tarbijatele ning väärtuslike ja kestlike töökohtade loomist, sealhulgas maapiirkondades ja vähem arenenud piirkondades. Pidades eelkõige silmas geograafiliste tähiste potentsiaali aidata kaasa kestlike ja kõrget kvalifikatsiooni nõudvate töökohtade loomisele maapiirkondades ja vähem arenenud piirkondades, peaksid tootjad püüdma luua olulise osa geograafilise tähisega toote väärtusest määratletud geograafilises piirkonnas.
- (6) 26. novembril 2019 ühines liit päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe 2015. aasta Genfi redaktsiooniga⁹ (edaspidi „Genfi redaktsioon“), mida haldab Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsioon. Genfi redaktsioon pakub geograafiliste tähiste kaitset, olenemata kaitstud tähisega hõlmatud toodete laadist, ning sinna alla kuuluvad ka käsitöenduslikud ja tööstustooted.
- (7) Geograafilise paigaga seotud toodete valmistamine põhineb sageli kohalikul oskusteabel ja selle puhul järgitakse kohalikke tootmismeetodeid, mis põhinevad toodete päritolupiirkonna kultuurilisel ja sotsiaalsel pärandil. Intellektuaalomandi tõhus kaitse võib aidata suurendada traditsioonilisi käsitööoskusi eeldavate ametite kasumlikkust ja atraktiivsust. Geograafilise tähise erikaitset tunnustatakse, et kaitsta ja arendada kultuuripärandit nii põllumajandus- kui ka käsitöö- ja tööstuspiirkondades. Vaja oleks kehtestada tõhusad menetlused liidu geograafiliste tähiste registreerimiseks, et kaitsta käsitöenduslike ja tööstustoodete nimetusi, võttes arvesse

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/787, milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel, piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset ning põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi ja destillaatide kasutamist alkoholsetes jookides ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 110/2008 (ELT L 130, 17.5.2019, lk 1).

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

⁹ ELT L 271, 24.10.2019, lk 15.

piirkondlikke ja kohalikke eripärasid. Käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste süsteem peaks tagama tootmis- ja turustamistraditsioonide säilimise ja edendamise.

- (8) Seetõttu on esiteks vaja tagada siseturul aus konkurents käsitöõnduslike ja tööstustoodete tootjatele; teiseks tagada tarbijatele selliste toodete kohta usaldusväärse teabe kättesaadavus; kolmandaks kaitsta ja arendada kultuuripärandit ja traditsioonilist oskusteavet; neljandaks tagada käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste tõhus registreerimine nii liidu kui ka rahvusvahelisel tasandil; viiendaks näha ette intellektuaalomandi õiguste tegelik jõustamine kogu liidus ja siseturul toimivas elektroonilises kaubanduses ning lisaks tagada seos Genfi redaktsioonil põhineva rahvusvahelise registreerimis- ja kaitsesüsteemiga.
- (9) Selleks et geograafilise tähise kaitse nõuetele vastavad käsitöõnduslikud ja tööstustooted (st need, millel on tootmis- või valmistamiskohaga seotud omadused, tunnused või maine) oleksid täielikult hõlmatud, tuleb määrata käesoleva määruse kohaldamisala kindlaks kooskõlas asjaomase rahvusvahelise raamistikuga, nimelt Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames. Seega tuleks kombineeritud nomenklatuuri kasutamine kehtestada otsese viitega nõukogu määruse nr 2658/87¹⁰ I lisale. See lähenemisviis tagab sidususe geograafiliste tähiste läbivaadatud määruse kohaldamisalaga põllumajandustoodete, toiduainete, veini ja kangete alkoholsete jookide puhul.
- (10) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige hartas tunnustatud põhimõtteid. Seetõttu tuleks käesolevat määrust tõlgendada ja kohaldada kooskõlas nende õiguste ja põhimõtetega, sealhulgas õigusega isikuandmete kaitsele, ettevõtlusvabadusega ja õigusega omandile, sealhulgas intellektuaalomandi õigusega.
- (11) Käesoleva määrusega liikmesriikide ametiasutustele, komisjonile ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametile (edaspidi „amet“) antud ülesannetega seoses võidakse nõuda isikuandmete töötlemist, eelkõige juhul, kui see on vajalik, et tuvastada registreeringu muutmise või tühistamise menetluses osalevaid taotlejaid, vastuväite esitajaid vaidlustamismenetluse puhul või neid, kellele on erandina registreeritud nimetuse kaitsest ette nähtud üleminekuperiood. Selliste isikuandmete töötlemine on seega seaduslik juhul, kui see on vajalik avalik-õiguslikes huvides oleva ülesande täitmiseks. Isikuandmete töötlemisel käesoleva määruse alusel tuleks austada põhiõigusi, sealhulgas õigust era- ja perekonnaelu austamisele ning õigust isikuandmete kaitsele, mis on sätestatud harta artiklites 7 ja 8, ning on oluline, et liikmesriigid järgiksid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679¹¹ ja

¹⁰ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2685/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

direktiivi 2002/58/EÜ¹² ning komisjoni ja ameti õigust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1725¹³.

- (12) Kui see on asjakohane, tehakse koonddokumendis sisalduv teave kättesaadavaks digitaalse tootepassi kaudu, nagu on sätestatud määruses, millega kehtestatakse kestlike toodete ökodisaini nõuete raamistik ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/125/EÜ.
- (13) Liikmesriikidel peaks olema võimalus nõuda registreerimistasu, et katta oma kulud, mis on seotud käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste süsteemi haldamisega. Liikmesriigid peaksid nõudma mikro-, väikestelt ja keskmise suurusega ettevõtjatelt madalamat tasu. Amet ei tohiks võtta tasu liidus toimuva taotlusprotsessi haldamise eest. Ametil peaks siiski olema võimalus nõuda otseregistreerimise eest tasu. Sellisel juhul tuleks ameti võetavad tasud sätestada rakendusaktiga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011¹⁴ kohaselt.
- (14) Liikmesriikides kaitse saamiseks tuleks geograafilised tähised registreerida ainult liidu tasandil. Samas peaks liikmesriikidel olema õigus võtta alates kuupäevast, mil liidu tasandi registreerimistaotlus esitati, tooted riigi tasandil ajutise kaitse alla, ilma et see mõjutaks liidu siseturgu või rahvusvahelist kaubandust. Käesoleva määrusega võimaldatavat kaitset, mis eeldab registreerimist, tuleks pakkuda ka kolmandate riikide geograafilistele tähistele, mis vastavad kehtestatud kriteeriumidele ning mida kaitstakse nende päritoluriigis. Amet peaks teostama vastavaid menetlusi ka kolmandatest riikidest pärit geograafiliste tähiste suhtes.
- (15) Liidust pärit ja käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate geograafiliste tähiste registreerimise, tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamise menetlusi peaksid teostama liikmesriigid ja amet. Liikmesriigid ja amet peaksid vastutama menetluste eri etappide eest. Liikmesriigid peaksid vastutama esimese etapi eest, millesse kuulub taotlejalt taotluse saamine, selle hindamine, riigisisese vaidlustamismenetluse korraldamine ning, kui hindamise tulemused on positiivsed, liidu taotluse esitamine ametile. Amet peaks vastutama menetluse teises etapis taotluste kontrollimise eest, ülemaailmse vaidlustamismenetluse korraldamise ja geograafilisele tähisele kaitse andmise või mitte andmise otsuse tegemise eest. Amet peaks teostama vastavaid menetlusi ka kolmandatest riikidest pärit geograafiliste tähiste suhtes, ilma et see piiraks otseregistreerimise menetlust.
- (16) Selleks et hõlbustada geograafiliste tähistega seotud taotluste haldamist riiklike asutuste poolt, peaks kahel või enamal liikmesriigil olema võimalik: i) teha koostööd menetluste riikliku etapi korraldamisel, mille alla kuuluvad registreerimis-, kontrolli-

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuset kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnustatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

ja vaidlustamismenetlused, liidu taotluse esitamine ametile, tootespetsifikaadi muutmine ja registreeringu tühistamine, ning ii) otsustada, et üks liikmesriik haldab neid menetlusi ka teise asjaomase liikmesriigi või teiste asjaomaste liikmesriikide nimel. Sellistel juhtudel peaksid kõik asjaomased liikmesriigid teavitama sellest viivitamata komisjoni ja esitama vajaliku teabe.

- (17) Osadel liikmesriikidel on teatavatel käesolevas määruses täpsustatud tingimustel võimalik saada erand liikmesriikide kohustusest määrata käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega tegelev riiklik asutus, kes vastutab registreerimismenetluste, siseriiklike vaidlustamismenetluste, tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamise eest. Kõnealuse erandi puhul, mis peaks olema komisjoni otsuse vormis, võetakse arvesse asjaolu, et teatavatel liikmesriikidel ei ole konkreetset riiklikku süsteemi käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste haldamiseks ning et nende riikide kohalik huvi neid geograafilisi tähiseid kaitsta on minimaalne. Sellises olukorras ei oleks õigustatud panna asjaomasele liikmesriigile kohustust luua taristu, võtta tööle nende geograafiliste tähiste haldamiseks vajalikke töötajaid ja osta vahendeid. Tõhusam ja ökonoomsem on pakkuda nende liikmesriikide tootjarühmadele alternatiivset menetlust, mille abil nad saaksid oma tooteid geograafilise tähisega kaitsta. Otseregistreerimise menetlus on liikmesriikide jaoks kulutõhus. Selle erandi kohaselt peaks registreerimise, tootespetsifikaadi muutmise ja selle registreeringu tühistamise menetlusi korraldama vahetult amet. Sellega seoses peaks amet saama oma soovi korral tõhusat abi selle liikmesriigi haldusasutustelt, kes peaksid määrama kontaktpunkti eelkõige seoses taotluse läbivaatamisega seotud aspektidega. Sellistel juhtudel peaks ametil olema õigus nõuda registreerimistasu, võttes arvesse, et see menetlus toob ametile kaasa rohkem tööd kui liidu taotluste haldamine. Otseregistreerimise menetluse kohaldamine ei tohiks siiski vabastada liikmesriike kohustusest määrata pädev asutus kontrolliks ja jõustamiseks ning võtta vajalikke meetmeid käesolevas määruses sätestatud õiguste jõustamiseks. Geograafiliste tähiste haldamiseks loodud või määratud pädev asutus ning kontrollimiseks ja jõustamiseks määratud pädev asutus võivad liikmesriigi vastava otsuse korral olla erinevad.
- (18) Komisjon peaks pärast liikmesriigi esitatud teabe läbivaatamist võtma vastu otsuse, millega antakse liikmesriigile õigus teostada erakorralise otseregistreerimise menetlust. Sellest tulenevalt peaks komisjonile jääma õigus muuta ja tühistada otsust, millega lubatakse liikmesriigil valida otseregistreerimise menetlus, kui asjaomane liikmesriik ei täida tingimusi. Seda näiteks juhul, kui kõnealusest liikmesriigist pärit taotlejate esitatud otsetaotluste arv ületab selle liikmesriigi poolt aja jooksul korduvalt prognoositud algset taotluste arvu.
- (19) Selleks et tagada ühtne otsustusprotsess kaitsetaotluste ja nende vastu esitatud kohtulike kaebuste puhul, mis on esitatud riikliku menetlusena, tuleks ametit õigeaegselt ja korrapäraselt teavitada liikmesriikide kohtutes või muudes organites algatatud menetlustest seoses registreerimistaotlusega, mille liikmesriik on komisjonile edastanud, samuti nende menetluste lõpptulemustest. Samal põhjusel, kui liikmesriik leiab, et kaitsetaotluse aluseks olev riigisisene otsus võidakse riigisisese kohtumenetluse tulemusena kehtetuks tunnistada, peaks ta sellest hinnangust ametile teatama. Kui liikmesriik soovib peatada taotluse kontrolli liidu tasandil, tuleks komisjon vabastada kohustusest pidada kinni kontrolli tähtajast. Selleks et kaitsta taotlejat pahatahtlike kohtumenetluste eest ja säilitada taotleja õigus saada nimetuse kaitse mõistliku aja jooksul, peaks kohustusest vabastamine piirduma juhtudega, kus

registreerimistaotlus on tühistatud riigi tasandil viivitamata kohaldatava, kuid mitte lõpliku kohtuotsusega, või kus liikmesriik on seisukohal, et taotluse põhjendatust vaidlustav hagi on piisavalt põhjendatud.

- (20) Selleks et võimaldada ettevõtjatel, kelle huve nimetuse registreerimine mõjutab, jätkata selle nimetuse kasutamist piiratud aja jooksul, olles kaitsekorraga vastuolus, tuleks kehtestada konkreetset erandid nimetuste kasutamiseks üleminekuperioodide vormis. Selliseid ajavahemikke võib lubada ka selleks, et ajutistest raskustest üle saada ja pikaajalise eesmärgiga tagada, et kõik tootjad järgiksid tootespetsifikaati. Ilma et see piiraks geograafiliste tähiste ja kaubamärkide vahelisi konflikte reguleerivate eeskirjade kohaldamist, võib selliste nimetuste kasutamist, mis muidu oleksid vastuolus geograafilise tähise kaitsega, jätkata teatavatel tingimustel ja üleminekuperioodi jooksul.
- (21) Komisjonil peaks olema õigus võtta ametilt üle volitus otsustada üksikute registreerimistaotluste, tootespetsifikaadi muutmise või registreeringu tühistamise üle. Amet peaks jääma vastutavaks toimiku läbivaatamise ja vajaduse korral vastuväitemenetluse eest ning tehnilistel kaalutlustel esitab ta komisjonile rakendusakti ettepaneku. Iga liikmesriik või amet võib taotleda komisjonilt selle õiguse kasutamist. Komisjon võib tegutseda ka omal algatusel.
- (22) Selleks et tagada läbipaistvus ja ühtsus kõigis liikmesriikides, on vaja luua käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste elektrooniline liidu register ja seda korras hoida. Register peaks olema üldsusele kättesaadav infosüsteemis säilitatav elektrooniline andmebaas. Amet peaks välja töötama liidu käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registri, seda pidama ja korras hoidma ning amet peaks tagama ka selle toimimiseks vajaliku personali.
- (23) Liit peab oma kaubanduspartneritega läbirääkimisi rahvusvaheliste lepingute üle, sealhulgas geograafiliste tähiste kaitsmist käsitlevate lepingute üle. Kõnealustest lepingutest võib tuleneda ka käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse kogu liidus, olenemata päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooni kohastest rahvusvahelistest registreeringutest või käesolevas määruses sätestatud taotlemis- ja registreerimissüsteemist. Selleks et hõlbustada üldsuse teavitamist geograafilistest tähistest, mis on liidus kaitstud kas Genfi redaktsiooniga ette nähtud rahvusvaheliste registreeringute või liidu kaubanduspartneritega sõlmitud rahvusvaheliste lepingute alusel, ning eelkõige selleks, et tagada nende geograafiliste tähiste kasutamise kaitse ja kontroll, tuleks need geograafilised tähised kanda liidu käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse.
- (24) Siseturu optimaalseks toimimiseks on vaja, et tootjatel ja teistel asjaomastel ettevõtjatel, ametiasutustel ja tarbijatel oleks kiire ja lihtne juurdepääs registreeritud kaitstud geograafilisi tähiseid käsitlevale asjakohasele teabele.
- (25) On vaja tagada, et pooled, keda ameti otsused mõjutavad, oleksid seadusega kaitstud. Selleks tuleks ette näha, et ameti otsuseid, mis on tehtud käesoleva määruse kohaste menetluste alusel, saab edasi kaevata ameti juurde kuuluvasse edasikaebusi menetlevasse organisse. Kaebuse peaks oma otsusega lahendama ameti apellatsioonikoda. Apellatsioonikoja otsuseid peaks omakorda saada edasi kaevata Üldkohtusse, millel on õigus vaidlustatud otsus kas tühistada või seda muuta.

- (26) Et ära hoida käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kuritarvitamist, peaks amet looma domeeninimede teabe- ja hoiatussüsteemi. See süsteem peaks ühelt poolt teavitama taotlejaid geograafilise tähise kättesaadavusest domeeninimena ja teiselt poolt andma neile teavet, kui nende geograafilise tähisega vastuolus olev domeeninimi on registreeritud. Selliste hoiatuste saamine võimaldaks tootjatel võtta asjakohaseid meetmeid kiiremini ja tõhusamalt. Liidus asutatud riigidomeeninimede registrid peaksid andma ametile kogu nende valduses oleva teabe ja andmed, mis on vajalikud süsteemi käitamiseks avalikes huvides, nimelt pakkuma teavet geograafilise tähise kättesaadavuse kohta domeeninimena ning hoiatusteadete puhul vastuoluliste domeeninimede üksikasjade, taotluse esitamise kuupäevade ja registreerimise kuupäevade kohta. Teavet ja andmeid tuleks pakkuda ka masinloetavas vormingus. Teabe ja andmete ametile kättesaadavaks tegemine on proportsionaalne, kuna sel on õiguspärane eesmärk tagada geograafiliste tähiste kui intellektuaalomandi parem kaitse ja jõustamine veebikeskkonnas. Veelgi enam võib seda täheldada hoiatusteadete puhul, kus domeeninimede registreerimisandmete edastamine piirdub sõnaselgelt nende domeeninimedega, mis on identsed või sarnased ning võivad seega asjaomase geograafilise tähisega seotud õigusi rikkuda.
- (27) Vaja on asutada nõuandekogu, mis koosneb liikmesriike ja komisjoni esindavatest ekspertidest. Nõuandekogu eesmärk on pakkuda vajalikke kohalikke teadmisi ja oskusteavet teatavate toodete kohta ning teadmisi kohalike olude kohta, mis võivad mõjutada käesolevas määruses sätestatud menetluste tulemusi. Selleks et toetada ametit iga taotluse hindamisel konkreetsete tehniliste kontrollide, vastuväidete, edasikaebamise või muude konkreetseid tehnilisi teadmisi nõudvate menetluste mis tahes etapis, peaks geograafiliste tähiste osakonnal või apellatsioonikodadel olema kas omal algatusel või komisjoni taotlusel võimalus nõuandekoguga konsulteerida. Vajaduse korral peaks konsulteerimine hõlmama ka üldist arvamust kvaliteedikriteeriumide hindamise ning maine ja tuntuse kindlakstegemise kohta, selle kindlaksmääramise kohta, kas nimetust kasutatakse üldnimena ning ausa konkurentsi hindamise kohta äritehingutes ja tarbijate eksitamise ohu kohta. Nõuandekogu arvamus ei tohiks olla siduv. Ekspertide ametissenimetamise kord ja nõuandekogu tegevus tuleks kindlaks määrata haldusnõukogu poolt heaks kiidetud nõuandekogu töökorraga.
- (28) Liidu käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse kantud nimetused peaksid olema kaitstud, mis peaks tagama, et nimetusi kasutatakse ausalt, ja hoidma ära tarbijate eksitamise võimalused. Selleks et tõhustada geograafiliste tähiste kaitset ja paremini võidelda võltsimise vastu, tuleks geograafiliste tähiste kaitset kohaldada ka internetis olevate domeeninimede suhtes. Geograafiliste tähiste kaitse puhul on samuti oluline võtta arvesse intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingut, eriti selle artikleid 22 ja 23, ning üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet, sealhulgas selle transiidivabadust käsitlevat artiklit V, mis kiideti heaks nõukogu otsusega 94/800/EÜ¹⁵. Et tugevdada nimetatud õigusraamistiku piires geograafiliste

¹⁵ Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994) (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1).

tähiste kaitset ja tulemuslikumalt võidelda võltsingute vastu, peaks selline kaitse kehtima ka kauba suhtes, mis siseneb liidu tolliterritooriumile, kuid mida liidus ei lasta vabasse ringlusse, vaid mis suunatakse tolli eriprotseduuridele, nagu transiit, ladustamine, erikasutus või töötlemine.

- (29) Selgust on vaja geograafilise tähise kasutamise kohta sellise valmistatud toote müüginimetuses, mille koostisosaks geograafilise tähisega toode on. Tuleks tagada, et selline kasutamine toimub kooskõlas õiglase kaubandustavadega, ei nõrgenda ega kahjusta geograafilise tähise mainet ega vähenda selle maine mõju. Sellise kasutamise lubamiseks tuleks nõuda asjaomaste geograafiliste tähistega toodete tootjarühma või üksiktootjate nõusolekut.
- (30) Üldmõisted, mis on sarnased geograafilise tähisega kaitstud nimetuse või mõistega või moodustavad selle osa, peaksid säilitama oma üldise staatuse.
- (31) Geograafiliste tähiste kaitse peab olema tasakaalus geograafiliste tähistena registreeritud homonüümsete nimetuste ja tuntud kaubamärkide kaitsega, pidades eelkõige silmas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 17 sätestatud põhiõigust omandile ning rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi.
- (32) Tootjarühmadel on peamine roll geograafiliste tähiste registreerimise taotlemisel, samuti tootespetsifikaadi muutmise taotluste ja registreeringu tühistamise taotluste esitamisel. Neile peaks looma vajalikud võimalused, kuidas oma tooteid nende eriomadustest lähtuvalt paremini esile tuua ja turustada. Seega tuleks tootjarühma rolli selgitada.
- (33) Interneti domeeninimede ja geograafiliste tähiste vahelist seost tuleks selgitada seoses parandusmeetmete kohaldamisalaga, geograafiliste tähiste tunnustamisega vaidluste lahendamisel ja domeeninimede õiglase kasutamisega. Isikutel, kellel on õigustatud huvi registreeritud geograafilise tähise vastu, peaks olema õigus taotleda domeeninime tühistamist või üleandmist, kui nime omanik on vastuolulise domeeninime registreerinud omamata õigust geograafilisele tähisele või õigustatud huvi selle suhtes või kui nimetus on registreeritud või seda kasutatakse pahauskselt ning selle kasutamine on vastuolus geograafilise tähise kaitsega. Alternatiivsed menetlused vaidluste lahendamiseks ei tohiks piirata võimalust esitada domeeninimega seotud vaidlusi liikmesriigi kohtusse.
- (34) Kaubamärkide ja geograafiliste tähiste vahelist seost tuleks selgitada ka selles osas, mis puudutab kaubamärgitaotluste tagasilükkamise kriteeriume, kaubamärkide kehtetuks tunnistamist ning kaubamärkide ja geograafiliste tähiste kooseksisteerimist.
- (35) Et mitte tekitada ebaõiglasi konkurentsitingimusi, peaks igal tootjal, sealhulgas kolmanda riigi tootjal olema võimalik kasutada registreeritud geograafilist tähist, tingimusel et sellega hõlmatud toode vastab asjaomase tootespetsifikaadi või koonddokumendi või viimasega samaväärse dokumendi, st tootespetsifikaadi täieliku kokkuvõtte nõuetele. Liikmesriikide kehtestatud süsteemiga peaks olema tagatud, et eeskirju täitvate tootjate puhul kontrollitakse nende toote vastavust tootespetsifikaadile.
- (36) Kuna see on esimene kord, kus kogu liitu hõlmavat käsitöenduslike- ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse süsteemi rakendatakse, on oluline tõsta tarbijate, tootjate,

eelkõige mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ametiasutuste teadlikkust kõnealusest algatusest.

- (37) Registreeritud geograafilist tähist väljendavad sümbolid, tähised ja lühendid ning nendest tulenevad üleliidulised õigused peaksid olema kaitstud nii liidus kui ka kolmandates riikides selle tagamiseks, et neid kasutatakse algupäraste toodete puhul ning et tarbijaid ei eksitataks toodete omaduste teemal.
- (38) Käsitöenduslike- ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul tuleks soovitada liidu sümbolite ja tähiste kasutamist, et tarbijatele seda liiki tooteid ja nendega seotud tagatise paremini tutvustada ning võimaldada neid tooteid turul paremini ära tunda, lihtsustades seeläbi kontrolli. Kolmandate riikide geograafiliste tähiste puhul peaks selliste sümbolite või tähiste kasutamine jääma vabatahtlikuks.
- (39) Et luua selgus tarbijate jaoks ning tugevdada sidusust põllumajandustoodete, toidu, veini ja piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset käsitleva läbivaadatud määrusega, peaks geograafilise tähisega hõlmatud käsitöenduslike ja tööstustoodete pakenditel kasutatav liidu sümbol olema identne geograafilise tähisega, mida kasutatakse põllumajandustoodete ja toiduainete, veinide ja piiritusjookide pakenditel ning mis on kindlaks määratud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 664/2014¹⁶.
- (40) Geograafiliste tähiste lisaväärtus põhineb tarbijate usaldusel. Selline usaldus saab olla põhjendatud ainult siis, kui geograafiliste tähiste registreerimisega kaasneb tõhus kontroll, sealhulgas tootja hoolsuskohustus.
- (41) Selleks et tagada tarbijatele geograafiliste tähistega kaitstud käsitöenduslike ja tööstustoodete eriomadused, tuleks tootjate suhtes kohaldada süsteemi, mille abil kontrollitakse toote vastavust tootespetsifikaadile enne toote turule laskmist. Liikmesriikidel peaks olema vabadus luua pädevate asutuste ja tootesertifitseerimisasutuste hallatav kolmanda isiku kontrollisüsteem, millele kõnealused asutused delegeerivad teatavad ametliku kontrolli ülesanded või tootja kinnitusel põhineva kontrollisüsteemi. Ettevõtja kinnitus, millega kinnitatakse vastavust tootespetsifikaadile, tuleb esitada pädevale asutusele.
- (42) Selleks et tagada tootespetsifikaadi järgimine pärast toote turule laskmist, peaksid pädevad asutused tegema turul ametliku kontrolli riskianalüüsi alusel ja asjakohase sagedusega, võttes arvesse nõuetele mittevastavuse, sealhulgas pettuse või pettuse tõenäosust.
- (43) Geograafiliste tähiste jõustamine turul on oluline, et hoida ära pettust ja eksitavat tegevust ning tagada, et geograafilise tähisega toodete tootjad saavad oma toodete lisaväärtuse eest nõuetekohast tasu ning et kõnealuste geograafiliste tähiste ebaseaduslikel kasutajatel ei ole võimalik oma tooteid müüa. Seepärast peaksid liikmesriigid lisaks tootjate kontrollimisele võtma ka asjakohaseid haldus- ja

¹⁶ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 664/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1151/2012 seoses kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete liidu sümbolite kehtestamisega ning seoses teatavate päritolueeskirjade, teatavate menetluseeskirjade ning teatavate täiendavate üleminekueskirjadega (ELT L 179, 19.6.2014, lk 17).

kohtumeetmeid, et takistada või lõpetada nimetuste kasutamine kaitstud geograafiliste tähistega vastuolus olevatel toodetel või teenustel, kui selliseid tooteid toodetakse ja turustatakse või selliseid teenuseid turustatakse nende territooriumil. Geograafiliste tähiste jõustamiseks on kättesaadavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2004/48/EÜ¹⁷ sätestatud meetmed, menetlused ja õiguskaitsvahendid, kuna neid kohaldatakse intellektuaalomandi õiguste rikkumise suhtes.

- (44) Liikmesriikidel peaks olema võimalus lubada tootjatel täita oma hoolsuskohustuse täitmise kohustust, esitades pädevatele asutustele iga kolme aasta järel ettevõtja kinnituse, mis tõendab nende jätkuvat nõuetele vastavust. Tootjatelt tuleks nõuda, et nad uuendaksid ettevõtja kinnitust viivitamata, kui tootespetsifikaati on muudetud või kui asjaomast toodet on muudetud. Ettevõtja kinnituse kasutamine ei tohiks takistada tootjaid sertifitseerimast oma nõuetele vastavust täielikult või osaliselt selleks sobivate kolmandate isikute poolt. Kolmanda isiku sertifikaat peaks ettevõtja kinnitust täiendama, kuid mitte seda asendama.
- (45) Ettevõtja kinnitus peaks andma pädevatele asutustele kogu vajaliku teabe toote kohta ja selle kohta, et toode vastab tootespetsifikaadile. Selleks et tagada, et ettevõtja kinnituses esitatud teave on täielik, tuleks lisa sätestada selliste deklaratsioonide ühtlustatud struktuur. Oluline on tagada, et ettevõtja kinnitust täidetakse tõeselt ja täpselt. Seepärast peaks tootja võtma täieliku vastutuse enda ettevõtja kinnituses esitatud teabe eest ning tal peaks olema võimalik esitada vajalikud tõendid, mis võimaldavad kõnealust teavet kontrollida.
- (46) Kui on kehtestatud ettevõtja kinnitusel põhinev sertifitseerimismenetlus, peaksid pädevad asutused tegema pistelisi kontrole.
- (47) Kui tootespetsifikaati ei järgita, peaksid pädevad asutused võtma asjakohaseid meetmeid, millega tagada, et asjaomased tootjad parandavad olukorda, ja vältida edasisi mittevastavusi. Lisaks peaksid liikmesriigid nägema ette tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused, mille eesmärk on ära hoida tootjatepoolset võimalikku pettust.
- (48) Kontrollitasud või lõivud peaksid katma pädeva asutuse poolt seoses ametliku kontrolliga kantud kulud, sealhulgas üldkulud, kuid mitte neid ületama. Üldkulud võiksid hõlmata korraldus- ja toetuskulusid, mis on vajalikud ametliku kontrolli kavandamiseks ja tegemiseks. Kõnealused kulud tuleks arvutada iga ametliku kontrolli alusel eraldi või kõigi teataval ajavahemikul tehtud ametlike kontrollide alusel. Kui tasusid või lõive kohaldatakse üksikute ametlike kontrollide tegelike kulude alusel, peaksid need tootjad, kes on seni nõudeid hästi täitnud, maksma väiksemaid tasusid kui nõuetele mittevastavad tootjad, sest selliste tootjate suhtes, kes on seni nõudeid hästi täitnud, tuleks teha ametlikke kontrole harvem. Selleks et tagada, et kõik tootjad järgivad liidu õigusakte, olenemata iga liikmesriigi poolt lõivude või tasude arvutamiseks valitud meetodist (st kas tegelike kulude alusel või kindlasummalise tasuna), tuleks lõivud ja tasud, mis arvutatakse pädeva asutuse poolt teataval ajavahemikul kantud kogukulu alusel ja mis nõutakse sisse kõikidelt tootjatelt, sõltumata sellest, kas nende suhtes kohaldati võrdlusperioodil ametlikku kontrolli või

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta.

mitte, arvutada nii, et tunnustada tootjaid, kes on pidevalt nõudeid hästi täitnud. Ettevõtja kinnituse esitamise ja töötlemise eest ei tohiks tasu võtta.

- (49) Selleks et tagada erapooletus ja tõhusus, peaksid pädevad asutused, kes on määratud tootespetsifikaadile vastavust kontrollima, vastama mitmele tegevuskriteeriumile. Kontrollide hõlbustamiseks ja süsteemi tõhustamiseks peaks pädevatel asutustel olema võimalik delegeerida konkreetsete kontrolliülesannete täitmisega seotud volitusi juriidilisele isikule, kes tõendab, et geograafiliste tähistega tähistatud tooted vastavad tootespetsifikaadile („tootesertifitseerimisasutus“). Samuti tuleks ette näha selliste volituste delegeerimine füüsilistele isikutele.
- (50) Liikmesriigid ja amet peaksid tegema teabe pädevate asutuste ja tootesertifitseerimisasutuste kohta avalikuks, et tagada läbipaistvus ja võimaldada huvitatud isikutel nendega ühendust võtta.
- (51) Kontrolliorganite akrediteerimiseks tuleks kasutada Euroopa Standardikomitee (CEN) väljatöötatud Euroopa standardeid (EN-standardid) ja Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) väljatöötatud rahvusvahelisi standardeid ning samu standardeid peaksid kasutama tootesertifitseerimisasutused oma töös. Kõnealuste organite akrediteerimine peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 765/2008¹⁸. Füüsilistel isikutel peaksid olema neile delegeeritud ametliku kontrolliga seotud ülesannete täitmiseks nõutavad oskused, seadmed ja taristu; nad peaksid olema sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega ning tegutsema erapooletult ja neil peab puuduma huvide konflikt seoses neile delegeeritud ametliku kontrolliga seotud ülesannete täitmisega. Väljaspool liitu asutatud tootesertifitseerimisasutused peaksid tõendama oma vastavust liidu või rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele sertifikaadi alusel, mille on välja andnud asutus, kes on allkirjastanud mitmepoolse tunnustamise lepingu rahvusvahelise akrediteerimisfoorumi egiidi all.
- (52) Selleks et tõhustada geograafiliste tähistekaitset ja paremini võidelda võltsimise vastu, tuleks geograafiliste tähistekaitset kohaldada nii veebis kui ka veebiväliselt, sealhulgas internetis olevate domeeninimede suhtes. Vahendusteenuseid, eelkõige veebiplatvormide kasutamiseks toodete, sealhulgas geograafilise tähistega toodete müümiseks üha enam, ning mõnel juhul võivad veebiplatvormid olla oluline etapp, mis aitab pettusi ennetada. Sellega seoses tuleks teavet, mis on seotud kaupade sellise reklaami, edenduse ja müügiga, mis on vastuolus artiklis 35 sätestatud geograafiliste tähistekaitsega, käsitada ebaseadusliku sisuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr xxxx/2022¹⁹ artikli 2 punkti g tähenduses ning selle suhtes tuleks kohaldada kõnealusest määrusest tulenevaid kohustusi ja meetmeid.
- (53) Võttes arvesse, et geograafilise tähistega toodet, mis on toodetud ühes liikmesriigis, võib müüa teises liikmesriigis, tuleks tagada tõhusat kontrolli võimaldav liikmesriikidevaheline haldusabi ja sätestada selle praktilised aspektid.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise nõuded ja tunnustatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ.

- (54) Siseturu optimaalseks toimimiseks on oluline, et tootjad tõendaksid kiiresti ja hõlpsalt eri kontekstides, näiteks tollikontrolli, turuinspeksiooni või kaubandusettevõtjate nõudmise korral, et neil on õigus kaitstud nimetust kasutada. Selleks tuleks tootja käsutusse anda ametlik sertifikaat või muu tõend, mis kinnitaks talle antud õigust geograafilise tähisega toodet toota.
- (55) Liidu tegevust pärast Genfi redaktsiooniga ühinemist reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1753²⁰. Kõnealuse määruse teatavaid sätteid tuleks muuta, et tagada sidusus käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse kehtestamisega liidu tasandil kooskõlas käesoleva määrusega. Sellega seoses peaks amet täitma Genfi redaktsiooni kohaste käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul liidu pädeva asutuse ülesannet. Määruse (EL) 2019/1753 sätteid, mida kohaldatakse selliste geograafiliste tähiste suhtes, mis ei kuulu ELi põllumajanduslike geograafiliste tähiste kaitsekavasid käsitlevate määruste kohaldamisalasse, tuleks viia kooskõlla käesoleva määrusega.
- (56) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1001²¹ tuleks seetõttu muuta. Kõnealuse määruse artiklis 151 kirjeldatakse ameti ülesandeid. Geograafiliste tähiste haldamine ja edendamine, eelkõige ametile käesoleva määrusega antud ülesanded, tuleks lisada kõnealuse määruse artiklisse 151. Selleks et tagada sidusus käesoleva määrusega, tuleks kõnealusesse määrusesse lisada ka säte domeeninimede teabe- ja hoiatussüsteemi loomise kohta ELi kaubamärkide jaoks.
- (57) Käesoleva määrusega ametile antud ülesannete täitmiseks peaksid ameti keeled olema kõik liidu ametlikud keeled. Amet võib aktsepteerida kolmandatest riikidest esitatud registreerimistaotluste, tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamise menetlustega seotud dokumentide ja teabe kinnitatud tõlkeid ühte liidu ametlikest keeltest. Vajaduse korral võib amet kasutada kontrollitud masintõlkeid.
- (58) Digisüsteem peaks hõlmama *front-* ja *back office*'it ning võimaldama sujuvat ühendust, liidest riiklike ametiasutuste IT-süsteemidega ja lõimumist nende süsteemidega, liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrit ning Maailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni IT-süsteemi kaitset Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooni alusel. Käsitöenduslike ja tööstustoodete jaoks ameti poolt asutatud liidu geograafiliste tähiste register peaks olema välimuselt sarnane ning sellel peaks olema vähemalt selline funktsioon nagu veinide, toiduainete ja põllumajandustoodete geograafiliste tähiste registril.
- (59) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, mille alusel: i) kehtestada eeskirjad, millega piiratakse tootespetsifikaadis sisalduvat teavet, kui sellist piirangut on vaja liiga mahukate registreerimistaotluste vältimiseks; ii) kehtestada eeskirjad tootespetsifikaadi vormi kohta; iii) täpsustada asjaomase koonddokumendi vormingut ja veebipõhist esitamist; iv) täpsustada saatedokumentide vormingut ja veebipõhist esitamist; v) määrata kindlaks tasude suurus ja nende maksmise viis; vi) täpsustada

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1753 liidu tegevuse kohta pärast liidu ühinemist päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga (ELT L 271, 24.10.2019, lk 1).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT L 154, 16.6.2017, lk 1).

üksikasju otsetaotluste esitamise kriteeriumide ning otsetaotluste ettevalmistamise ja esitamise korra kohta; vii) täpsustada taotluste ettevalmistamise ja esitamise korda ja kriteeriume ning nende vormingut ja esitamist, et hõlbustada taotlemisprotsessi, sealhulgas taotluste puhul, mis hõlmavad rohkem kui ühte riigi territooriumi; vii) kehtestada vajalikud eeskirjad, et näha ette ametlike märkuste esitamine riiklike ametiasutuste ja õigustatud huviga isikute poolt, hõlbustamaks ametlikku märkuste esitamist ja parandamaks vaidlustamismenetluse juhtimist; ix) määrata kindlaks vastuväidete vorming ja veebipõhine esitamine ning mis tahes märkuste esitamise kord; x) täpsustada geograafilise tähise kaitse eeskirju; xi) otsustada kolmandate riikide selliste toodete geograafiliste tähiste kaitse üle, mida liidus kaitstakse rahvusvahelise lepingu kohaselt, milles liit on osapool; xii) täpsustada liidu geograafiliste tähiste registri sisu ja esitusviisi; xiii) määrata kindlaks liidu käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrist tehtud väljavõtete vorming ja veebipõhine esitusviis; xiv) kehtestada üksikasjalikud eeskirjad liidu muudatuse taotluse menetlemise korra, vormi ja muudatustaotluse esitlemise kohta ning standardmuudatuste korra, vormi ja ametile esitamise kohta; xv) kehtestada üksikasjalikud eeskirjad registreeringu tühistamise menetluse ja vormi kohta ning taotluste esitamise kohta; xvi) kehtestada liidu sümboli ja tähiste tehnilised omadused, samuti nende kasutamise eeskirjad kaitstud geograafilise tähise all turustatavate toodete puhul, sealhulgas asjakohaste keeleversioonide kasutamist käsitlevad eeskirjad; xvii) täpsustada vahetatava teabe laad ja liik ning vastastikuse abi raames toimuva teabevahetuse meetodid. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²².

(60) Selleks et muuta või täiendada käesoleva määruse teatavaid mitteolemuslikke osi, peaks olema komisjonile delegeeritud õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, millega täpsustada nõudeid või loetleda täiendavatele dokumentidele lisatud osad, määrata kindlaks liidu registreerimistaotluste koostamise ja esitamise suhtes kohaldatavad menetlused ja tingimused, eeskirjad, millega usaldatakse liidu käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registri pidamine ametile; kaebuse teate vormiline sisu, kaebuse esitamise ja kontrollimise menetlus ning apellatsiooninõukogu otsuste formaalne sisu ja vorm; teave ja nõuded, mis on seotud ettevõtja kinnituse ja ameti tehnilise abiga. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²³ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(61) Praegune geograafiliste tähiste kaitse riiklikul tasandil põhineb erinevatel regulatiivsetel lähenemisviisidel. Kui liidu ja liikmesriikide tasandil on kasutusel kaks paralleelset süsteemi, võib see ajada tarbijaid ja tootjaid segadusse. Riiklike

²² ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

²³ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

geograafiliste tähiste erikaitstesüsteemide asendamine kogu liitu hõlmava õigusraamistikuga loob õiguskindluse, vähendab liikmesriikide ametiasutuste halduskoormust, tagab selliseid tähiseid kandvate toodete tootjate vahel ausa konkurentsi ning prognoositavad ja suhteliselt väikesed kulud ning suurendab toodete usaldusväärsust tarbijate silmis. Seetõttu lõpeb käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste riiklik erikaitse üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva. Kaitset võib pikendada, kuni huvitatud liikmesriikide poolt kindlaks määratud riiklike geograafiliste tähiste registreerimisprotsess on lõpule viidud. Mõned liikmesriigid, kes on päritolunimetuste kaitset ja nende rahvusvahelist registreerimist käsitleva Lissaboni kokkuleppe osalised, on registreerinud käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid ning kolmandatest riikidest kokkuleppe alusel toodavate käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilisi tähiseid. Seepärast tuleks määrust (EL) 2019/1753 muuta, et võimaldada kõnealuste käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste jätkuvat kaitset.

- (62) Kuna käesoleva määruse nõuetekohase toimimise raamistiku kehtestamine on vajalik selleks, et luua liidu ja rahvusvaheline registreerimissüsteem (sealhulgas IT-süsteem, liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registri loomine ja haldamine, ELi hoiatussüsteemi loomine käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kuritarvitamise eest internetis jne), tuleks käesolevat määrust hakata kohaldama [XX] kuud pärast selle jõustumise kuupäeva.
- (63) Vastavalt määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikele 1 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse (...),

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad järgmise kohta:

- (a) selliste nimetuste registreerimine, kaitse, kontroll ja jõustamine, millega identifitseeritakse teatava kvaliteedi, maine või muude geograafilise päritoluga seotud omadustega käsitöenduslikke ja tööstustooteid, ning
- (b) geograafilised tähised, mis on kantud rahvusvahelisse registrisse, mis on koostatud Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) hallatava päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooni alusel loodud rahvusvahelise registreerimis- ja kaitsesüsteemi alusel.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87²⁴ I lisas esitatud kombineeritud nomenklatuuris loetletud käsitöenduslike ja tööstustoodete suhtes.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/787²⁵ osutatud piiritusjookide, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1308/2013²⁶ määratletud veinide ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1151/2012²⁷ kaitstud põllumajandustoodete ja toidu suhtes.
3. Geograafiliste tähiste registreerimine ja kaitse ei piira tootjate kohustust järgida muid liidu eeskirju, eelkõige seoses toodete turulelaskmisega ning eriti toodete märgistamise, tooteohutuse, tarbijakaitse ja turujärelevalvega.

²⁴ Nõukogu 23. juuli 1987. aasta määrus (EMÜ) nr 2685/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühise tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/787, milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel, piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset ning põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi ja destillaatide kasutamist alkoholsetes jookides ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 110/2008 (ELT L 130, 17.5.2019, lk 1).

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

4. Käesolevas määruses sätestatud geograafiliste tähiste süsteemi kohaldatakse olenemata Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist (EL) 2015/1535²⁸.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (a) „käsitöenduslikud tooted“ – tooted, mis on valmistatud kas täielikult käsitsi või kasutades käsitööriistu, või siis mehhaaniliste vahendite abil, kusjuures otseselt käsitsi tehtu on lõpptootte kõige olulisem osa;
- (b) „tööstustooted“ – tooted, mis on toodetud standardiseeritud viisil, tavaliselt suures koguses ja masinaid kasutades;
- (c) „kombineeritud nomenklatuur“ – määruse (EMÜ) nr 2658/87 artikliga 1 kehtestatud kombineeritud nomenklatuur;
- (d) „tootjarühm“ – mis tahes õiguslikus vormis ühendus, kuhu kuuluvad peamiselt ühe ja sama tootega tegelevad tootjad või töötlejad;
- (e) „tootmisetapp“ – mis tahes tootmis-, töötlemis- või ettevalmistusetapp kuni toote siseturule laskmiseni;
- (f) „traditsiooniline“ ja „traditsioon“ (seoses teatavast geograafilisest piirkonnast pärit tootega) – teatava kogukonna tootjate hulgas tõendatult kasutatud ajaloolised tavad sellise ajavahemiku jooksul, mis võimaldab neid põlvest-põlve edasi anda;
- (g) „tootja“ – ettevõtja, kes tegeleb geograafilise tähisega kaitstud toote mis tahes tootmisetapiga, mis on hõlmatud tootespetsifikaadiga, sealhulgas töötlemistoimingutega;
- (h) „üldmõiste“ –
 - i) tootenimi, mis vaatamata oma seotusele selle koha, piirkonna või riigiga, kus seda toodet algset toodeti või turustati, on saanud liidus selle toote tavanimetuseks, või
 - ii) tavamõiste, mis kirjeldab seda toote liiki või toote omadusi, või muu mõiste, mis ei viita konkreetsele tootele;
- (i) „tootesertifitseerimisasutus“ – juriidiline isik, kes tõendab talle delegeeritud ametliku kontrolli ülesannet või muid volitusi täites, et geograafiliste tähistega tähistatud tooted vastavad tootespetsifikaadile;

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

- (j) „ettevõtja kinnitus“ – dokument, milles tootja või tema volitatud esindaja kinnitab ainuvastutusel, et toode vastab asjaomasele tootespetsifikaadile ning et kõik vajalikud kontrollid nõuetele vastavuse nõuetekohaseks kindlaksmääramiseks on tehtud, et oleks võimalik liikmesriikide pädevatele asutustele tõendada geograafilise tähise kasutamise seaduslikkust.
- (k) „teade kommentaaride kohta“ – Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametile (edaspidi „amet“) esitatud kirjalik märkus, milles osutatakse taotluses esinevatele ebatäpsustele, kuid millega ei algatata vaidlustamismenetlust.

Artikkel 4

Andmekaitse

1. Komisjoni ja ametit käsitatakse vastutavate tötlejatena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725²⁹ artikli 3 punkti 9 tähenduses seoses isikuandmete töötlemisega menetluses, mis on käesoleva määrusega kooskõlas.
2. Liikmesriikide pädevaid asutusi käsitatakse vastutavate tötlejatena Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679³⁰ artikli 4 punkti 7 tähenduses seoses isikuandmete töötlemisega menetlustes, mis kuuluvad asutuste pädevusse kooskõlas käesoleva määrusega.

Artikkel 5

Geograafilise tähise puhul esitatavad nõuded

Selleks et käsitööndusliku ja tööstustoote nimetus kvalifitseeruks kaitstava geograafilise tähisena, peab tegemist olema tootega,

- (a) mis pärineb konkreetsest kohast, piirkonnast või riigist;
- (b) mille teatav kvaliteet, maine või muu omadus tuleneb peamiselt tema geograafilisest päritolust ning
- (c) mille tootmisetappidest vähemalt üks toimub määratletud geograafilises piirkonnas.

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1–88).

II JAOTIS

GEOGRAAFILISTE TÄHISTE REGISTREERIMINE

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 6

Taotleja

1. Geograafiliste tähiste registreerimise taotlusi võib esitada ainult sellise toote tootjarühm (edaspidi „taotlev tootjarühm“), mille nimetus on registreerimiseks esitatud. Taotluse ettevalmistamisel ja sellega seotud menetluses võivad abiks olla piirkondlikud või kohalikud avalik-õiguslikud asutused.
2. Liikmesriigi määratud asutust võib käesoleva jaotise tähenduses käsitada taotleva tootjarühmana, kui asjaomastel tootjatel ei ole nende arvust, geograafilisest asukohast või organisatsioonilistest omadustest tulenevalt võimalik rühma moodustada. Sellise esindamise korral esitatakse kõnealust esindamist tinginud põhjused artikli 11 lõikes 3 osutatud taotluses.
3. Käesoleva jaotise kohaldamisel võib üksiktootjat pidada taotlevaks tootjarühmaks, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:
 - (a) asjaomane isik on ainus tootja, kes soovib esitada geograafilise tähise registreerimise taotluse,
 - (b) asjaomane geograafiline piirkond on määratletud looduslike iseärasuste abil, viitamata omandi piiridele, ning selle omadused erinevad märgatavalt naaberpiirkondade omadest või toote omadused erinevad naaberpiirkondades toodetavate toodete omadustest.
4. Kui geograafiline tähis hõlmab piiriülest geograafilist piirkonda, võivad eri liikmesriikidest pärit rühmad esitada ühise taotluse mõlemast liikmesriigist pärit geograafilise tähise registreerimiseks. Kui piiriülene geograafiline piirkond hõlmab liikmesriiki ja kolmandat riiki, võivad nad esitada asjaomase liikmesriigi ametiasutusele ühise registreerimistaotluse. Kui piiriülene geograafiline piirkond hõlmab mitut kolmandat riiki, võivad mitu tootjarühma esitada ametile ühise taotluse.

Artikkel 7

Tootespetsifikaat

1. Käsitöenduslikud ja tööstustooted, mille nimetused on registreeritud geograafilise tähisena, peavad vastama tootespetsifikaadile, mis peab sisaldama vähemalt järgmist:
 - (a) geograafilise tähisena kaitstav nimetus, mis võib olla kas konkreetse toote tootmiskoha geograafiline nimi või kaubanduses kasutatav nimetus või tavakeeles määratletud geograafilises piirkonnas konkreetse toote kirjeldamiseks kasutatav nimetus;
 - (b) toote kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral tooraine;
 - (c) sellise määratletud geograafilise piirkonna kirjeldus, millega tootel on punktis g osutatud seos,
 - (d) tõendid selle kohta, et toode pärineb artikli 5 punktis c osutatud määratletud geograafilisest piirkonnast;
 - (e) toote valmistamis- või saamismeetodi kirjeldus ning asjakohasel juhul kasutatavad traditsioonilised meetodid ja konkreetsete tavad;
 - (f) pakendamise seotud teave, kui taotlejate tootjarühm peab seda vajalikuks ja esitab piisavalt tootepõhiseid põhjendusi, miks pakendamine peab kvaliteedi säilitamiseks, algupära või kontrolli tagamiseks toimuma määratletud geograafilises piirkonnas, võttes arvesse liidu õigust, eelkõige kaupade vaba liikumise ja teenuste vaba osutamise kohta;
 - (g) toote teatava kvaliteedi, maine ja muude omaduste ning artikli 5 punktis b osutatud geograafilise päritolu vaheline seos;
 - (h) asjaomase toote märgistamise erinõuded;
 - (i) muud kohaldatavad nõuded, kui liikmesriigid või tootjarühm on need ette näinud, võttes arvesse asjaolu, et sellised nõuded peavad olema objektiivsed, mittediskrimineerivad ning kooskõlas liidu õigusega.
2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse eeskirjad, millega piiratakse lõikes 1 osutatud tootespetsifikaadis sisalduvat teavet, kui selline piirang on vajalik liiga mahukate registreerimistaotluste vältimiseks, ning eeskirjad tootespetsifikaadi vormi kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 8

Koonddokument

1. Koonddokument koosneb järgmistest osadest:
 - (a) tootespetsifikaadi järgmised põhielemendid:
 - i) nimetus;
 - ii) toote kirjeldus, sealhulgas vajaduse korral pakendamise ja märgistamise erieeskirjad;

- iii) geograafilise piirkonna täpne määratlus;
 - (b) kirjeldus, mis selgitab toote seost artikli 7 lõike 1 punktis g osutatud geograafilise päritoluga, sealhulgas vajaduse korral seda seost tõendavad tootekirjelduse või tootmismeetodi eritunnused.
2. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõikes 1 osutatud koonddokumendi vorm ja veebipõhine esitamine. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 9

Registreerimistaotlust täiendavad dokumendid

1. Registreerimistaotlust täiendavad dokumendid (edaspidi „täiendavad dokumendid“) sisaldavad järgmist:
- (a) teave mis tahes piirangute kohta, mida on kavandatud seada geograafilise tähise kasutamisele või kaitsele, ning teave mis tahes üleminekumeetmete kohta, mille on välja pakkunud taotlev tootjarühm või riiklikud asutused, eelkõige pärast riigisisest kontrolli ja vaidlustamismenetlust;
 - (b) taotleva tootjarühma nimi ja kontaktandmed;
 - (c) selle pädeva asutuse ja/või tootesertifitseerimisasutuse nimi ja kontaktandmed, kes kontrollib, kas toode vastab tootespetsifikaadi nõuetele;
 - (d) avaldus selle kohta, kas taotleja soovib saada hoiatusteateid seoses domeeninimega artikli 31 tähenduses;
 - (e) muu teave, mida liikmesriik või taotleja peab asjakohaseks.
2. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust sätetega, milles täpsustatakse esitatavaid nõudeid või loetletakse üksikasjad, mida täiendavates dokumentides esitada.
3. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, milles sätestatakse täiendavate dokumentide vorm ja veebipõhine esitamine. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 10

Registreerimistasud

1. Liikmesriigid võivad nõuda tasu käesolevas määruses sätestatud käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste süsteemi haldamise kulude katmiseks, sealhulgas taotluste, vastuväidete, muutmistaotluste ja registreeringu tühistamise taotluste menetlemisega seotud kulude katmiseks.

2. Kui liikmesriik nõuab tasu, peab selle suurus olema mõistlik, see peab edendama geograafilise tähisega toodete tootjate konkurentsivõimet ning võtma arvesse mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda.
3. Amet ei nõua tasu ühegi käesoleva määruse kohase menetluse eest.
4. Erandina käesoleva artikli lõikest 3 nõuab amet tasu artiklis 15 osutatud otseregistreerimise menetluse, artikli 17 lõikes 3 osutatud menetluse ja artiklis 30 osutatud apellatsioonikodadele esitatavate kaebuste puhul. Tasu võib võtta ka tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamise eest, kui menetlus puudutab artikli 15 või artikli 17 lõike 3 kohaselt registreeritud nimetust.
5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks ameti võetavate tasude suurus ja nende maksmise viis või apellatsioonikodadele kaebuse esitamise lõivu puhul nende tagasimaksmine. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. peatükk

Registreerimise riigisisene etapp

Artikkel 11

Pädeva asutuse määramine ja taotluse esitamise kord riigi tasandil

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 4 ja artikli 15 kohaldamist, loob või määrab iga liikmesriik pädeva asutuse, kes haldab käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registreerimise riigisisest etappi ja muid menetlusi.
2. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 4 ja artikli 15 kohaldamist, esitatakse liidust pärit geograafilise tähise registreerimise taotlus selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kust asjaomane toode on pärit.
3. Taotlused hõlmavad järgmist:
 - (a) artiklis 7 osutatud tootespetsifikaat;
 - (b) artiklis 8 osutatud koonddokument;
 - (c) artiklis 9 osutatud täiendavad dokumendid.
4. Kaks või enam liikmesriiki võivad kokku leppida, et ühe liikmesriigi pädev asutus vastutab registreerimise riigisisese etapi ja muude menetluste eest, sealhulgas liidu taotluse esitamine ametile ka teise liikmesriigi või liikmesriikide nimel.

Artikkel 12

Pädevate asutuste tehtav kontroll

Pädev asutus vaatab taotluse läbi ja kontrollib, kas toode vastab artiklis 5 osutatud nõuetele geograafiliste tähiste osas, ning esitab artiklites 7, 8 ja 9 osutatud registreerimiseks vajaliku teabe.

Artikkel 13

Riigisisene vaidlustamismenetlus

1. Pärast artiklis 12 osutatud kontrolli lõpuleviimist korraldab liikmesriik riigisisese vaidlustamismenetluse. Kõnealuse menetlusega tagatakse taotluse avaldamine ja nähakse ette alates avaldamise kuupäevast vähemalt 60 päeva pikkune ajavahemik, mille jooksul iga õigustatud huvi omav isik, kes on asutatud või elab registreerimise riigisisese etapi eest vastutava liikmesriigi või asjaomase toote päritoluliikmesriigi territooriumil (edaspidi „riiklik vastuväite esitaja“), võib esitada taotluse suhtes vastuväite registreerimise riigisisese etapi eest vastutavale liikmesriigi pädevale asutusele.
2. Pädev asutus kehtestab vaidlustamismenetluse üksikasjaliku korra. See üksikasjalik kord võib hõlmata vastuväite vastuvõetavuse kriteeriume, taotleja ja iga vastuväite esitaja vahelise konsulteerimise perioodi ning taotleja aruande esitamist konsultatsioonide tulemuste kohta, sealhulgas muudatusi, mida taotleja on registreerimistaotluses teinud.

Artikkel 14

Otsus riigisisese taotluse kohta

1. Kui pädev asutus leiab pärast taotluse kontrolli ning saadud vastuväidete tulemuste ja taotluse esitanud taotlejaga kokku lepitud mis tahes muudatuste hindamist, et käesoleva määruse nõuded on täidetud, võib ta teha heakskiitva otsuse ja esitada taotluse liidu tasandil registreerimiseks, millele on osutatud artiklis 17.
2. Pädev asutus tagab, et tema otsus avaldatakse ja et igal õiguspäraselt huvi omaval füüsilisel või juriidilisel isikul on võimalus seda otsust vaidlustada. Pädev asutus tagab, et positiivse otsuse aluseks olev tootespetsifikaadi versioon avaldatakse ja teeb selle elektrooniliselt kättesaadavaks.

Artikkel 15

Otseregistreerimine

1. Erandina artiklist 11 on komisjonil õigus vabastada liikmesriik kohustusest määrata pädev asutus vastavalt artikli 11 lõikele 1 ning tegeleda käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega seotud taotluste haldamisega riigi tasandil, kui liikmesriik esitab kuue kuu jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist komisjonile tõendid selle kohta, et täidetud on järgmised tingimused:
 - (a) asjaomasel liikmesriigil ei ole riiklikku *sui generis* süsteemi käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega haldamiseks ning

- (b) asjaomane liikmesriik esitab komisjonile erandi tegemise taotluse koos hinnanguga, mis tõendab, et kohalik huvi käsitööstuslike ja tööstustooteid geograafilise tähisega kaitsta on vähene.
2. Enne, kui komisjon võtab vastu otsuse lõikes 1 osutatud erandi kohta, võib ta nõuda liikmesriigilt lisateavet.
 3. Kui liikmesriik kasutab lõikele 1 vastavat erandit, adresseeritakse asjaomase liikmesriigi tootjarühma taotlus liidust pärit geograafilise tähise tootespetsifikaadi registreerimiseks, registreeringu tühistamiseks või muutmiseks otse ametile.
 4. Liikmesriik, kes on kohaldanud lõike 1 kohast erandit, võib otsustada oma pädeva asutuse määramisest loobumise klausli tühistada ja määrata käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste taotluste haldamiseks pädeva asutuse. Selline otsus ei mõjuta käimasolevaid registreerimismenetlusi. Liikmesriik teatab komisjonile kirjalikult oma otsusest loobumisklausel tühistada.
 5. Kui selliste otsetaotluste arv, mille on esitanud taotlejad liikmesriigist, kes on kasutanud loobumisklauslit, ületab oluliselt liikmesriigi lõike 1 kohaselt esitatud hinnangus olevat arvu, võib komisjon lõikes 2 osutatud otsuse tagasi võtta.
 6. Liikmesriik edastab komisjonile ja ametile taotlejast sellise sõltumatu kontaktpunkti andmed, kus lahendada toote ja taotlusega seotud tehnilisi küsimusi.
 7. Amet suhtleb taotlusega seotud tehnilistes küsimustes nii taotleja kui ka lõikes 6 osutatud kontaktpunktiga.
 8. Ameti taotlusel ja 60 päeva jooksul alates sellise taotluse esitamisest aitab liikmesriik kontaktpunkti kaudu kaasa eelkõige kontrolliprotsessile. Liikmesriigi taotlusel võib tähtaega 60 päeva võrra pikendada. Selline abi hõlmab taotleja poolt ametile esitatud taotluste teatavate konkreetsete aspektide läbivaatamist, taotlustes sisalduva teatava teabe kontrollimist, sellist teavet käsitlevate kinnituste väljastamist ja vastamist muudele küsimustele, mida amet on taotlustega seoses selgituste saamiseks esitanud.
 9. Kui liikmesriik ei osuta kontaktpunkti kaudu abi lõikes 8 osutatud tähtaja jooksul, loetakse taotlus esitamata jätuks.
 10. Võidakse kohaldada registreerimistasusid, mida tuleb ametile maksta. Kõnealused tasud tuleb kehtestada kooskõlas artikli 10 lõikes 5 osutatud kontrollimenetlusega.
 11. Artikleid 6–9, 11–14 ja 16–30 kohaldatakse *mutatis mutandis* käesolevas artiklis osutatud otseregistreerimise menetluse suhtes, välja arvatud artikli 19 lõikes 2 osutatud läbivaatamisperioodid ja artiklis 13 osutatud kohustus korraldada riigisisene vastuväidete esitamise menetlus, mida ei kohaldata.
 12. Otseregistreerimise taotluste puhul nõutakse konsulteerimist artiklis 33 osutatud nõuandekoguga.
 13. Otseregistreerimise menetluse puhul võib iga õigustatud huvi omav isik esitada ametile vastuväite vastavalt artiklile 21.

14. Käesolevat artiklit ei kohaldata kolmandatest riikidest pärit registreerimistaotluste suhtes.
15. Käesolevas artiklis sätestatud menetlust kohaldavad liikmesriigid ei ole vabastatud artiklites 45–58 sätestatud kontrolli- ja jõustamiskohustuste täitmisest.
16. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse täiendavad üksikasjad otseregistreerimise taotluse kriteeriumide ning otsetaotluste ettevalmistamise ja esitamise korra kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 16

Ajutine riigisisene kaitse

1. Riigisiselt võib liikmesriik anda geograafilisele tähisele ajutise kaitse alates kuupäevast, millal registreerimistaotlus ametile esitati.
2. Ajutine riigisisene kaitse lõpeb kuupäeval, mil võetakse vastu otsus registreerimistaotluse kohta või võetakse taotlus tagasi.
3. Juhul kui geograafilist tähist käesoleva määruse alusel ei registreerita, vastutab kõnealuse ajutise riigisisese kaitse tagajärgede eest üksnes asjaomane liikmesriik.
4. Liikmesriikide poolt käesoleva artikli kohaselt võetud meetmed on tagajärjed üksnes riigisiselt ja need ei tohi mõjutada liidu siseturgu ega rahvusvahelist kaubandust.

3. peatükk

Registreerimise liidu etapp

1. JAGU

MENETLUS LIIDU TASANDIL

Artikkel 17

Liidu tasandi taotlus

1. Liidust pärit toodete geograafiliste tähiste puhul hõlmab liikmesriigi poolt ametile esitatav liidu tasandi registreerimistaotlus järgmist:
 - (a) artiklis 8 osutatud koonddokument;
 - (b) artiklis 9 osutatud täiendavad dokumendid;

- (c) selle liikmesriigi kinnitus, kellele taotlus algselt esitati ja milles kinnitatakse, et taotlus vastab käesoleva määruse kohastele registreerimistingimustele;
 - (d) viide artiklis 7 osutatud tootespetsifikaadi elektroonilisele avaldamisele.
2. Lõike 1 punktis d osutatud elektroonilise avaldamise viidet tuleb korrapäraselt ajakohastada.
 3. Kolmandast riigist või kolmandatest riikidest pärit toodete geograafiliste tähiste puhul hõlmab ametile esitatav registreerimistaotlus järgmist:
 - (a) artiklis 7 osutatud tootespetsifikaat koos viitega selle avaldamisele;
 - (b) artiklis 8 osutatud koonddokument;
 - (c) artiklis 9 osutatud täiendavad dokumendid;
 - (d) õiguslik tõend geograafilise tähise kaitse kohta selle päritoluriigis;
 - (e) volikiri, kui taotlejat esindab esindaja.
 4. Artikli 6 lõikes 4 osutatud ühise registreerimistaotluse esitab ametile üks asjaomastest liikmesriikidest või kolmandas riigis asuv taotlejate ühendus või taotleja kolmanda riigi pädeva asutuse kaudu. Kui piiriülene ala kuulub mõne liikmesriigi ja kolmanda riigi alla, esitab ühistaotluse asjaomane liikmesriik.
 5. Artikli 6 lõikes 4 osutatud ühine registreerimistaotlus sisaldab vajaduse korral kõikidelt asjaomastelt liikmesriikidelt või kolmandatelt riikidelt saadud dokumente, mis on loetletud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2. Artiklites 11, 12 ja 13 osutatud riigisisene taotlus-, kontrolli- ja vaidlustamismenetlus viiakse läbi kõigis asjaomastes liikmesriikides ja kolmandates riikides.
 6. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks liidu registreerimistaotluste koostamise ja esitamise kord ning tingimused.
 7. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad liidu registreerimistaotluste menetlemise, vormi ja esitamise kohta, sealhulgas taotluste puhul, mis hõlmavad rohkem kui ühe riigi territooriumi. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 18

Liidu tasandi taotluse esitamine

1. Liidu geograafilise tähise registreerimise taotluse, sealhulgas artiklis 15 osutatud otseregistreerimise taotluse esitab liikmesriigi pädev asutus või, kui kohaldatakse artiklit 15, asjaomane tootjarühm ametile elektrooniliselt digisüsteemi kaudu. Digisüsteem peab võimaldama esitada taotlusi liikmesriigi asutustele ning liikmesriik peab saama seda oma riigisiseses menetluses kasutada.

2. Kui taotlus hõlmab kolmandas riigis asuvat geograafilist piirkonda, esitab taotlev tootjarühm selle ametile otse või asjaomase kolmanda riigi pädeva asutuse vahendusel. Lõikes 1 osutatud digisüsteem peab võimaldama kolmandas riigis asuval taotleval tootjarühmal ja asjaomase kolmanda riigi riiklikel asutustel neid taotlusi edastada. Menetluse osapooleks loetakse asjaomases kolmandas riigis asuvat taotlevat tootjarühma ja pädevaid asutusi.
3. Pärast liidu taotluse esitamist avaldab amet taotluse liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registris.

Artikkel 19

Läbivaatamine ja avaldamine vastuväite esitamiseks

1. Amet kontrollib kõiki talle artikli 17 lõike 1 kohaselt esitatud registreerimistaotlusi. Sellise kontrolli käigus tehakse kindlaks, et:
 - (a) ei ole ilmseid vigu;
 - (b) artikli 17 kohaselt esitatud teave on täielik ning
 - (c) koonddokument on täpne ja tehniline ning kooskõlas artikliga 8.
2. Kontrolli puhul võetakse arvesse asjaomase liikmesriigi tehtud riikliku eelmenetluse tulemusi, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artiklit 15.
3. Lõike 1 kohane kontroll ei tohi kesta kauem kui kuus kuud. Kui kontrolliperiood on või võib olla pikem kui kuus kuud, teatab amet taotlejale kirjalikult viivituse põhjused.
4. Amet võib küsida asjaomaselt liikmesriigilt täiendavat teavet. Kui taotluse esitab kolmanda riigi tootjarühm või kolmanda riigi pädev asutus, esitab ameti nõudmisel täiendava teabe selline tootjarühm või pädev asutus.
5. Kui amet konsulteerib artiklis 33 osutatud nõuandekoguga, teavitatakse sellest taotlejat ja peatatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ajavahemik.
6. Kui amet leiab lõike 1 kohaselt tehtud kontrolli põhjal, et taotlus on puudulik või ebaõige, saadab ta oma tähelepanekud liikmesriigile või kolmanda riigi taotluste puhul liidu taotluse esitanud asjaomasele tootjarühmale või pädevale asutusele, kust taotlus pärineb, ning nõuab taotluse täiendamist või parandamist 60 päeva jooksul. Kui liikmesriik või kolmanda riigi taotluste puhul asjaomane tootjarühm või pädev asutus ei täida taotlust ettenähtud tähtaja jooksul, loetakse taotlus tagasivõetuks või kui seda ei parandata, lükatakse see tagasi vastavalt artikli 24 lõikele 2.
7. Kui amet leiab lõike 1 kohaselt tehtud kontrolli põhjal, et käesolevas määruses sätestatud tingimused on täidetud, avaldab ta vastuväidete esitamise eesmärgil liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registris koonddokumendi ja viite asjaomase liikmesriigi veebilehel olevale tootespetsifikaadile. Koonddokument avaldatakse liidu ametlikes keeltes.

Artikkel 20

Taotluse riigisisene vaidlustamine

1. Liikmesriigid hoiavad ametit kursis riigisiseste haldus- või kohtumenetlustega, mis võivad geograafilise tähise registreerimist mõjutada.
2. Amet vabastatakse kohustusest pidada kinni artikli 19 lõikes 2 osutatud kontrolli tegemise tähtajast ning kohustusest teatada taotlejale viivituse põhjused, kui ta saab liikmesriigilt artikli 14 lõike 1 kohase registreerimistaotlust käsitleva teate, millega
 - (a) teavitatakse ametit sellest, et artikli 14 lõike 1 kohane otsus on riigi tasandil tühistatud viivitamata kohaldatava, kuid mitte lõpliku kohtuotsusega või
 - (b) taotletakse ametilt kontrolli peatamist, sest liikmesriigis on taotluse põhjendatuse vaidlustamiseks algatatud haldus- või kohtumenetlus ning liikmesriigi hinnangul on kõnealune menetlus piisavalt põhistatud.
3. Lõikes 2 kehtestatud vabastus kehtib seni, kuni liikmesriik teatab ametile, et algne taotlus on kehtiv või et liikmesriik võtab oma kontrolli peatamise taotluse tagasi.
4. Kui lõikes 2 osutatud kohtuotsus on omandanud *res judicata* jõudu, võtab liikmesriik taotluse vajaduse korral tagasi või muudab seda.

Artikkel 21

Vastuväidete ja märkuste esitamise menetlus

1. Kolme kuu jooksul alates koonddokumendi ja artiklis 7 osutatud tootespetsifikaadile osutava viite avaldamisest liidu käsitõenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registris võib vastuväite esitaja esitada ametile vastuväite või kommentaare sisaldava teate. Taotlejat ja vastuväite esitajat käsitatakse menetluses osapooltena.
2. Vastuväite esitajaks võib olla liikmesriigi või kolmanda riigi pädev asutus või õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kes on asutatud või elab kolmandas riigis või muus liikmesriigis, mis ei kvalifitseeru artikli 13 lõike 1 kohaselt riigisisese vastuväite esitajaks.
3. Amet kontrollib vastuväite vastuvõetavust. Kui amet leiab, et vastuväide on vastuvõetav, kutsub ta 60 päeva jooksul pärast vastuväite kättesaamist vastuväite esitajat ja taotlejat osalema konsultatsioonidel mõistliku ajavahemiku jooksul, mis ei ületa kolme kuud. Nimetatud ajavahemiku jooksul võib amet kummagi osapoole taotlusel pikendada konsultatsioonide tähtaega kuni kolme kuu võrra. Amet võib pakkuda vahendusteenust taotleja ja vastuväite esitaja vahelistel konsultatsioonidel vastavalt määruse (EL) 2017(1001) artiklile 170.
4. Taotleja ja vastuväite esitaja annavad üksteisele asjakohast teavet, et hinnata, kas registreerimistaotlus vastab käesolevas määruses kehtestatud tingimustele.

5. Amet võib vaidlustamismenetluse mis tahes etapis konsulteerida artiklis 33 osutatud nõuandekoguga, millisel juhul teavitatakse pooli ja peatatakse lõikes 2 osutatud tähtaja arvestus.
6. Ühe kuu jooksul pärast lõikes 2 osutatud konsultatsioonide lõppu teavitavad kolmandas riigis asutatud taotleja või selle liikmesriigi või kolmanda riigi pädev asutus, kust taotlus liidus registreerimiseks esitati, ametit konsultatsioonide tulemustest, sellest, kas ühe või kõigi vastuväite esitaja(te)ga on jõutud kokkuleppele, ning kõigist sellest tulenevatest taotleja poolt taotlusesse tehtavatest muudatustest. Vastuväite esitaja võib teha oma seisukoha ametile teatavaks ka konsultatsioonide lõpus.
7. Kui konsultatsioonide tulemusel on artikli 19 lõike 6 kohaselt avaldatud tootespetsifikaati muudetud, kontrollib amet muudetud registreerimistaotluse uuesti üle. Kui registreerimistaotlust on oluliselt muudetud ja amet leiab, et muudetud taotlus vastab registreerimistingimustele, avaldab ta muudetud taotluse kooskõlas kõnealuse lõikega.
8. Ametiasutused ja isikud, kes võivad tegutseda vastuväite esitajana, võivad esitada ametile kommentaare sisaldava teate. Kommentaare sisaldava teate esitanud pädevat asutust või isikut ei käsitata menetluse osapoolena.
9. Amet võib jagada kommentaare sisaldavat teadet taotleja ja vastuväite esitajaga.
10. Selleks et hõlbustada ametlikku märkuste esitamist ja parandada vastuväidete esitamise menetluse haldamist, võib komisjon võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse vajalikud eeskirjad selliste ametlike märkuste esitamiseks ning määratakse kindlaks vastuväidete vorm ja veebipõhine esitamine ning mis tahes märkuste esitamise kord. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 22

Vastuväite vastuvõetavus ja selle esitamise põhjused

1. Artikli 21 kohaselt esitatud vastuväide on vastuvõetav üksnes juhul, kui see sisaldab kinnitust, et taotlus võib rikkuda käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimusi, ning seda põhjendatakse 3. lisas esitatud vormi kohaselt koostatud põhjendatud vastuväitega. Vastuväide, mis ei sisalda põhjendatud vastuväidet, on õigustühine.
2. Vastuväite korral ei registreerita nimetust, mille kohta on esitatud registreerimistaotlus, kui:
 - (a) väljapakutud geograafiline tähis ei vasta käesolevas määruses sätestatud kaitsenõuetele;
 - (b) kavandatava geograafilise tähise registreerimine oleks vastuolus artiklitega 37, 38 või 39;
 - (c) kavandatava geograafilise tähise registreerimine ohustaks täielikult või osaliselt samasugust nimetust, kaubamärki või tooteid, mida on õiguspäraselt

turustatud vähemalt viis aastat enne artikli 18 lõikega 3 ette nähtud avaldamise kuupäeva.

3. Amet hindab vastuväite vastuvõetavust ja selle esitamise põhjuseid kogu liidu territooriumi silmas pidades.

Artikkel 23

Üleminekuperiood geograafiliste tähiste kasutamisel

1. Ilma et see piiraks artikli 42 kohaldamist, võib amet otsustada registreerimise ajal kehtestada kuni viieaastase üleminekuperioodi, et võimaldada liikmesriigist või kolmandast riigist pärit selliste toodete puhul, mille nimetuse moodustab või mille nimetusse kuulub artikliga 35 vastuolus olev nimetus, jätkata selle nimetuse kasutamist, mille all tooteid turustati, tingimusel et artikli 13 või artikli 21 kohases vastuvõetavas ja põhjendatud vastuväites sellise geograafilise tähise registreerimise taotlusele, mille kaitset rikutakse, on esile toodud, et:
 - (a) geograafilise tähise registreerimine ohustaks täielikult või osaliselt samasugust nimetust teises tootenimetus;
 - (b) selliseid tooteid on asjaomasel territooriumil kõnealuse nimetusega seaduslikult turustatud vähemalt viis aastat enne artikli 18 lõike 3 kohast avaldamist.
2. Amet võib pikendada lõike 1 kohaselt kehtestatud üleminekuperioodi kuni 15 aastaks või lubatakse nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel nimetuse kasutamist jätkata kuni 15 aastat, kui on esile toodud, et
 - (a) lõikes 1 osutatud tähise nimetust on õiguspäraselt pidevalt ja muutumatult kasutatud vähemalt 25 aastat enne ametile asjaomase geograafilise tähise registreerimise taotluse esitamist;
 - (b) lõikes 1 osutatud tähise nimetuse kasutamise eesmärk ei ole kunagi olnud registreeritud geograafilise tähisena registreeritud toote nimetuse mainest kasu saamine ning
 - (c) tarbijat ei ole toote õige päritolu osas eksitatud ega ole saadudki eksitada.
3. Otsus, millega antakse lõikes 1 osutatud üleminekuperiood, avaldatakse liidu käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registris.
4. Lõikes 1 osutatud nimetuste kasutamisel märgitakse päritoluriik märgistusele selgelt ja nähtavalt.
5. Selleks et ületada ajutised raskused ning saavutada pikaajaline eesmärk tagada, et kõik asjaomases piirkonnas geograafilise tähisega hõlmatud toodete tootjad järgivad asjaomast tootespetsifikaati, võib liikmesriik kehtestada tootmise kohandamiseks nõuetele kuni kümne aasta pikkuse üleminekuperioodi, mis hakkab kehtima alates taotluse ametile esitamise kuupäevast, tingimusel et asjaomased ettevõtjad on kõnealuseid tooteid vastavate nimetuste all pidevalt ja õiguspäraselt turustanud

vähemalt asjaomase liikmesriigi asutustele taotluse esitamisele eelnenud viie aasta jooksul ning on osutanud sellele asjaolule artiklis 13 osutatud riigisisese vaidlustamismenetluse käigus.

6. Lõiget 5 kohaldatakse *mutatis mutandis* kolmandas riigis asuva geograafilise piirkonna nime kasutava geograafiliste tähise suhtes, välja arvatud riigisisese vaidlustamismenetluse korral.

Artikkel 24

Ameti otsused registreerimistaotluse kohta

1. Pärast seda, kui vastuväide ja teade kommentaaride kohta on menetletud viib amet kontrolli lõpule, võttes arvesse esialgseid ajavahemikke, vastuväitemenetluse tulemust, teadet kommentaaride kohta ja muid asjaolusid, mis ilmnevad kontrolli käigus ja mis võivad kaasa tuua koonddokumendi muutmise.
2. Kui amet leiab artikli 19 kohaselt tehtud kontrolli käigus saadud teabe alusel, et mõni kõnealus artiklis osutatud nõuetest ei ole täidetud, võtab ta vastu otsuse, millega lükatakse registreerimistaotlus tagasi.
3. Kui taotlus vastab artiklis 17 sätestatud nõuetele ja ametile ei esitata vastuvõetavat ja põhjendatud vastuväidet, võtab amet vastu otsuse nimetus registreerida.
4. Kui amet saab vastuvõetava ja põhjendatud vastuväite ning pärast artikli 21 lõikes 3 osutatud konsulteerimist on jõutud kokkuleppele, võtab amet pärast seda, kui ta on kontrollinud, kas kokkulepe on kooskõlas liidu õigusega, vastu otsuse nime registreerimise kohta. Vajaduse korral võtab amet artikli 28 lõike 2 punktis b osutatud standardmuudatuste korral vastu otsuse, millega muudetakse artikli 19 lõike 6 kohaselt avaldatud teavet.
5. Kui on saadud vastuvõetav ja põhjendatud vastuväide, kuid pärast artikli 21 lõikes 3 osutatud konsultatsioone ei ole kokkuleppele jõutud, võtab amet vastu otsuse registreerimise kohta.
6. Ameti tehtud lõigete 3–5 kohaste registreerimisotsustega nähakse vajaduse korral ette registreeringule kohaldatavad tingimused ja artikli 19 lõike 7 kohaselt vastuväite jaoks avaldatud teabe taasavaldamine teavitamise eesmärgil liidu geograafiliste tähiste registris, juhul kui vajalikud muudatused ei ole olulised.
7. Ameti vastuvõetud otsused avaldatakse liidu käsitõenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registris kõigis liidu ametlikes keeltes. Viide toote nimetusele, tooteklassile, päritoluriigi või -riikide tähisele ning viide otsusele, mis avaldatakse liidu käsitõenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registris, avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 25

Komisjoni otsus

1. Artiklis 17 osutatud registreerimistaotluste puhul võib komisjon igal ajal enne menetluse lõppu omal algatusel või liikmesriigi või ameti algatusel, võtta ametilt üle volitused teha otsus kavandatava geograafilise tähise registreerimise taotluse kohta, kui selline otsus võib ohustada avalikke huve või liidu kaubandus- või välissuhteid. Amet teeb komisjonile ettepaneku võtta vastu otsus vastavalt artikli 24 lõigetele 2–6. Komisjon võtab registreerimistaotluse kohta vastu lõppakti. Käesolevat lõiget kohaldatakse *mutatis mutandis* tootespetsifikaadi tühistamise ja muutmise suhtes.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud olukordades võtab komisjon vastu rakendusaktid geograafilise tähise kaitse kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega ning need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ning liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registris.
3. Amet tagab, et komisjonil on artikli 18 lõikes 1 ja artikli 26 lõikes 1 osutatud digisüsteemi kaudu juurdepääs registreerimistaotlusi, tootespetsifikaadi muudatusi ja registreeringu tühistamist käsitlevatele dokumentidele.

Artikkel 26

Liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste register

1. Avalikult kättesaadavat liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste elektroonilist liidu registri väljatöötamise, pidamise ja korrashoidmisega tegeleb käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste haldamise amet.
2. Kõik käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilised tähised kantakse liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse kui „kaitstud geograafilised tähised“.
3. Kaitstud geograafilise tähise registreerimise otsuse jõustumisel kannab amet liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse järgmised andmed:
 - (a) toote registreeritud nimetus;
 - (b) toote klass;
 - (c) viide õigusaktile, mille alusel nimetus registreeritakse;
 - (d) päritoluriik või -riigid.
4. Liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse kantakse ka kolmandate riikide toodete geograafilisi tähiseid, mida liidus kaitstakse rahvusvahelise lepingu kohaselt, milles liit on üks osapool. Muud kui määruse (EL) 2019/5713 artikli 7 kohaselt liidus kaitstud geograafilised tähised registreeritakse rakendusaktidega, mille komisjon võtab vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
5. Liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse kantakse iga geograafiline tähis selle algupärase kirjaviisis. Kui algupärane kirjaviis ei ole ladina tähestikus, tuleb geograafiline tähis transkribeerida ladina tähestikku ning liidu

käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse kantakse geograafilise tähise mõlemad versioonid ja neil on võrdne staatus.

6. Komisjon avalikustab ja ajakohastab korrapäraselt nii lõikes 2 osutatud rahvusvaheliste lepingute loetelu kui ka nende lepingutega kaitstud geograafiliste tähiste loetelu.
7. Amet säilitab geograafilise tähise registreerimise dokumente digi- või paberkandjal geograafilise tähise kehtivusaja jooksul ja registreeringu tühistamise korral kümme aastat pärast seda.
8. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega määratakse kindlaks liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registri sisu ja esitusviis. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 27

Väljavõtted liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrist

1. Amet tagab, et igaühel on võimalik laadida liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrist alla ametlik väljavõte, mis tõendab geograafilise tähise registreerimist, samuti asjakohased andmed, sealhulgas geograafilise tähise registreerimise taotluse kuupäev või intellektuaalomandiks tunnistamise kuupäev. Ametlikku väljavõtet võib kasutada kohtumenetluses, kohtus, vahekohtus või muus samalaadses organis ametliku tõendina.
2. Taotlev tootjarühm või artikli 6 lõike 3 kohaldamise korral üksiktootja kantakse registreeringu omanikuna liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse ning käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ametlikku väljavõttesse.
3. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega määratakse kindlaks liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrist tehtud väljavõtete vorming ja veebipõhine esitusviis. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 28

Tootespetsifikaadis tehtavad muudatused

1. Õiguspärast huvi omav tootjarühm võib taotleda registreeritud geograafilise tähise tootespetsifikaadis tehtavate muudatuste heakskiitmist.
2. Tootespetsifikaadi muudatused liigitatakse kahte kategooriasse:
 - (a) liidu muudatused, mille puhul peab toimuma liidu tasandil vaidlustamismenetlus, ja
 - (b) standardmuudatused, mida käsitletakse liikmesriigi või kolmanda riigi tasandil.

3. Muudatust käsitatakse liidu muudatusena, kui see tähendab koonddokumendi läbivaatamist ja kui on täidetud mõni järgmistest tingimustest:
 - (a) muudatus hõlmab nimetuse muutmist või nimetuse kasutamist,
 - (b) muudatus võib kaasa tuua selle, et kaob seos koonddokumendis osutatud geograafilise piirkonnaga,
 - (c) muudatusega kaasnevad täiendavad piirangud toote turustamisele.
4. Liidu muudatused kiidab heaks amet või artikli 25 kohaldamisel komisjon. Heakskiitmise menetluse puhul järgitakse *mutatis mutandis* artiklites 6–25 sätestatud menetlust ning avaldamisega seotud nõudeid.
5. Registreeritud geograafilise tähise tootespetsifikaadi mis tahes muud muudatust, mis ei ole lõike 3 kohane liidu muudatus, käsitatakse standardmuudatusena.
6. Kolmanda riigi või kolmandas riigis asutatud tootja esitatud ja lõikes 2 osutatud muutmistaotlus peab sisaldama tõendeid, et taotletav muudatus on kooskõlas vastavas kolmandas riigis geograafilise tähise kaitse suhtes kohaldatava õigusega.
7. Kui liidu muudatuse taotlus, milles käsitletakse liikmesriigi geograafilist tähist, on seotud ka standardmuudatustega, vaatab amet läbi üksnes liidu muudatused. Kõik standardmuudatused loetakse esitamata jäetuks. Taotluse kontrollimisel keskendutakse kavandatud liidu muudatustele. Vajaduse korral võib asjaomane liikmesriik või amet paluda taotlejal tootespetsifikaadi muid elemente muuta.
8. Standardmuudatused kiidavad heaks need liikmesriigid või kolmandad riigid, kelle territooriumil asjaomase toote geograafiline piirkond asub. Sellistest muudatustest teatatakse ametile. Kui kohaldatakse artiklit 25, kiidab amet standardmuudatused heaks. Amet avaldab kõnealused muudatused liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registris.
9. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad liidu muudatuse taotluse menetlemise korra, vormi ja muudatustaotluse esitamise kohta ning standardmuudatuste korra, vormi ja ameti neist muudatustest teavitamise kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 29

Registreeringu tühistamise

1. Amet võib omal algatusel või liikmesriigi, kolmanda riigi või õiguspärasest huvi omava füüsilise või juriidilise isiku nõuetekohaselt põhjendatud taotlusel otsustada kaitstud geograafilise tähise registreering tühistada, kui:
 - (a) tootespetsifikaadi nõuetele vastavust ei saa enam tagada;
 - (b) vähemalt seitsme järjestikuse aasta jooksul ei ole geograafilise tähisega toodet turule lastud.

2. Amet võib registreeritud nimetuse all turustatava toote tootjarühma taotlusel otsustada vastava registreeringu tühistada.
3. Artikleid 6 ja 19–25 kohaldatakse registreeringu tühistamise menetluse suhtes *mutatis mutandis*.
4. Enne, kui amet otsustab geograafilise tähise registreeringu tühistada, konsulteerib ta liikmesriigi pädeva asutusega, kolmanda riigi pädevate asutustega või võimaluse korral kolmanda riigi tootjarühmaga, kes asjaomase geograafilise tähise registreerimist taotles, välja arvatud juhul, kui registreeringu tühistamist taotlevad samad algsed taotlejad otse. Kui geograafiline tähis registreeriti artikli 15 kohaselt, konsulteerib amet artiklis 33 osutatud nõuandekoguga.
5. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, millega sätestatakse tühistamise korra ja vormi üksikasjalikud eeskirjad ning taotluste esitamise eeskirjad, millele on osutatud käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 30

Edasikaebamine

1. Käesoleva määrusega reguleeritud menetluse iga osapool, keda ameti poolt kõnealusel menetluses tehtud otsus kahjustab, võib esitada otsuse kohta kaebuse artiklis 34 osutatud apellatsioonikodadele. Ameti otsused, mille kohta on esitatud kaebus, jõustuvad alles alates sellest, kui on möödunud kaebuse esitamise tähtaeg, millele on osutatud lõikes 3. Kaebuse esitamisel on peatav mõju. Liikmesriikidel on samuti õigus menetluses osaleda.
2. Otsuse peale, mis ei lõpeta menetlust ühe poole suhtes, saab kaevata ainult koos lõppotsusega.
3. Kaebuse teade esitatakse ametile kirjalikult kahe kuu jooksul alates otsuse avaldamise kuupäevast. Teadet ei loeta esitatuks enne, kui on makstud tasu kaebuse esitamise eest. Kaebuse korral tuleb nelja kuu jooksul alates otsuse avaldamisest esitada kirjalik selgitus kaebuse põhjuste kohta.
4. Apellatsioonikoda kontrollib, kas kaebus on põhjendatud.
5. Pärast kaebuse põhjendatuse kontrollimist teeb apellatsioonikoda kaebuse kohta otsuse. Apellatsioonikoda tegutseb edasikaevatud otsuse eest vastutava geograafilise tähise osakonna pädevuse piires või saadab asja selle geograafilise tähise osakonnale edasiseks menetlemiseks. Apellatsioonikojad võivad omal algatusel või osapoole kirjaliku põhjendatud taotluse korral konsulteerida artiklis 33 osutatud nõuandekoguga. Et aidata pooltel jõuda kokkuleppele, võib amet pakkuda vahendusteenuseid vastavalt määruse (EL) 2017/1001 artiklile 170.
6. Apellatsioonikodade otsuste peale võib kahe kuu jooksul alates apellatsioonikodade otsuse avaldamisest esitada Üldkohtule hagi olulise menetlusnormi rikkumise, ELi toimimise lepingu rikkumise, käesoleva määruse või nende rakendusnormide rikkumise või võimu kuritarvitamise kohta. Kaebusega võib ühineda iga osapool,

kelle huve apellatsioonikoja otsus kahjustab, ja iga liikmesriik. Üldkohus on pädev vaidlustatud otsust tühistama või muutma.

7. Apellatsioonikoja otsused jõustuvad alles edasikaebamistähtaja möödumisel või kui selle aja jooksul kaevatakse asi edasi Üldkohtusse, siis alates kõnealuse edasikaebuse või Euroopa Kohtule Üldkohtu otsuse kohta esitatava mis tahes kaebuse rahuldamata jätmise kuupäevast.
8. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 66 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, et täpsustada järgmist:
 - (a) lõike 3 kohase kaebuse esitamist käsitleva teate sisu ning kaebuse esitamise ja läbivaatamise kord ning
 - (b) lõike 5 kohaste apellatsioonikoja otsuste sisu ja vorm.

Artikkel 31

Domeeninimede teabe- ja hoiatussüsteemi loomine

1. Riigidomeenina registreeritud domeeninimede puhul, mida juhib või haldab liidus asutatud register, loob amet domeeninimedega seotud teabe- ja hoiatussüsteemi. Geograafilise tähise taotluse esitamisel teavitab teabe- ja hoiatussüsteem geograafilise tähise taotlejaid nende geograafilise tähise kättesaadavusest domeeninimena ning vabatahtlikkuse alusel sellest, kas registris on juba domeeninimi, mis sisaldab nende geograafilise tähisega identset või sarnast nime (hoiatused domeeninime kohta).
2. Lõike 1 kohaldamisel annavad liidus asutatud riigidomeeni nime registrid ametile kogu nende valduses oleva teabe ja andmed, mis on vajalikud domeeninimede teabe- ja hoiatussüsteemi käitamiseks.

2. JAGU

AMETI KORRALDUS JA ÜLESANDED SEoses GEOGRAAFILISTE TÄHISTEGA

Artikkel 32

Geograafiliste tähiste osakond

1. Geograafiliste tähiste osakond on ameti osakond, mis vastutab ameti nimel otsuste tegemise eest seoses järgmisega:
 - (a) geograafilise tähise registreerimise taotlemine;
 - (b) geograafilise tähise muutmise taotlemine;
 - (c) vastuväide geograafilise tähise registreerimise või muutmise taotlusele;

- (d) kanded liidu käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse;
 - (e) geograafilise tähise registreeringu tühistamise taotlused.
2. Vaidlustamis- ja tühistamisotsuse teeb kolmest liikmest koosnev vaekogu. Vähemalt ühel liikmel peab olema õiguslane kvalifikatsioon. Kõik lõikes 1 osutatud otsused teeb üks liige.

Artikkel 33

Geograafiliste tähiste nõuandekogu

1. Moodustatakse nõuandekogu, kes esitab arvamuse, kui see on käesoleva määrusega ette nähtud.
2. Artiklites 32 ja 34 osutatud geograafiliste tähiste osakond ja apellatsioonikogud võivad konsulteerida ning komisjoni taotlusel peavad konsulteerima nõuandekoguga konkreetsete taotluste puhul artiklites 19, 21 ja 30 osutatud läbivaatamise, vastuväidete esitamise või kaebemenetluse mis tahes etapis ning järgmistes küsimustes:
 - (a) kvaliteedikriteeriumide hindamine;
 - (b) maine ja tuntuse tekitamine;
 - (c) nimetuse üldise laadi kindlaksmääramine;
 - (d) ausa konkurentsi hindamine äritehingutes ja tarbijate eksitamise oht geograafiliste tähiste ja kaubamärkide, homonüümide või seaduslikult tähistatud olemasolevate toodete vaheliste vastuolude korral.
3. Geograafiliste tähiste osakond ja apellatsioonikogud konsulteerivad nõuandekoguga seoses kõigi artiklis 15 osutatud otseregistreerimise menetluse raames esitatud individuaalsete taotluste võimaliku registreerimise teemal.
4. Nõuandekogu arvamused ei ole geograafiliste tähiste osakonnale ja apellatsioonikodadele siduvad.
5. Nõuandekogusse kuulub üks esindaja igast liikmesriigist ja üks komisjoni esindaja ning nende asendusliikmed.
6. Nõuandekogu esitab oma arvamuse kolmest liikmest koosnevas vaekogus.
7. Amet avalikustab nõuandekogu liikmete nimekirja oma veebisaidil ja ajakohastab seda.
8. Nõuandekogu liikmete ametissenimetamise ja nõuandekogu toimimise kord määratakse kindlaks haldusnõukogu poolt heaks kiidetud töökorra alusel ja kogu vastav teave avalikustatakse.
9. Nõuandekogu liikmete ametiaeg on kuni viis aastat. Liikmete volitusi võib pikendada.

10. Amet annab nõuandekogule vajalikku logistilist abi ning tagab koosolekuteks sekretariaaditeenused.

Artikkel 34

Apellatsioonikojad

Lisaks volitustele, mis on apellatsioonikodadele antud määruse (EL) 2017/1001 artikliga 165, on kõnealuse määrusega asutatud apellatsioonikodade ülesanne lahendada geograafiliste tähiste osakonna otsuste kohta esitatud kaebusi, mis on seotud käesoleva määruse artikli 28 kohaste geograafilisi tähiseid käsitlevate otsustega.

III JAOTIS GEOGRAAFILISTE TÄHISTE KAITSE

Artikkel 35

Geograafiliste tähiste kaitse

1. Liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse kantud geograafilisi tähiseid kaitstakse järgmise eest:
 - (a) geograafilise tähise otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest registreerimisega hõlmamata toodete puhul, kui need tooted on samaväärsed või sarnased asjaomase geograafilise tähise all registreeritud toodetega või kui nimetuse kasutamisega kasutatakse ära, nõrgendatakse või kahjustatakse kaitstud geograafilise tähise mainet;
 - (b) väärkasutuse, jäljendamise või seoste tekitamise eest ka siis, kui toodete või teenuste tegelik päritolu on näidatud või kui kaitstud geograafiline tähis on tõlgitud või sellele on lisatud sõnad „stiil“, „liik“, „meetod“, „toodetud nagu“, „imitatsioon“, „maitse“, „samasugune“ või muud samalaadsed sõnad;
 - (c) toote lähtekohta, päritolu, laadi või olulisi omadusi käsitlevate muude valede või eksitavate märgete eest, mida kasutatakse asjaomaste toodete sise- või välispakendil, reklaammaterjalides ja asjaomaste toodetega seotud dokumentides ja veebisaitidel esitatavas teabes, ning selliste pakendite kasutamise eest, mis võivad jätta vale mulje toodete päritolust;
 - (d) mis tahes muu tegevuse eest, mis võib tarbijat eksitada toodete tegeliku päritolu osas.
2. Lõike 1 punkti b kohaldamisel tekib seos geograafilise tähise eelkõige siis, kui mõistel, tähisel või muul märgistus- või pakendamisevahendil on piisavalt aruka tarbija arvates otsene ja selge seos registreeritud geograafilise tähise hõlmatud tootega ning sellega kasutatakse ära, nõrgendatakse või kahjustatakse registreeritud nimetuse mainet.
3. Lõiget 1 kohaldatakse ka domeeninime suhtes, mis sisaldab registreeritud geograafilist tähist või koosneb sellest.
4. Ühtlasi kohaldatakse lõikes 1 osutatud kaitset:
 - (a) kaupade suhtes, mis sisenevad liidu tolliterritooriumile, kuid mida ei lubata kõnealusel territooriumil vabasse ringlusse, ning
 - (b) kaupade suhtes, mida müüakse kaugmüügi, näiteks e-kaubanduse teel.
5. Tunnustatud tootjarühmadel või tootjatel, kes omavad kaitstud geograafilise tähise kasutusõigust, on õigus tõkestada kolmandatel isikutel kaubandustegevuse käigus kaupade liitu toomist neid seal vabasse ringlusse lubamata, kui need kaubad, sealhulgas pakendid, tulevad kolmandatest riikidest ja on vastuolus lõike 1 sätetega.

6. Käesoleva määruse alusel kaitstavad geograafilised tähised ei tohi muutuda liidus üldmõisteteks.
7. Kui geograafiline tähis on liitnimetus, mis sisaldab üldmõistena käsitatavat mõistet, ei käsitata selle mõiste kasutamist lõike 1 punktides a ja b osutatud tegevusena.

Artikkel 36

Valmistatud toodete osad või koostisosad

1. Artikliga 35 ei piirata tootjate õigust kasutada geograafilist tähist kooskõlas artikliga 43 näitamaks, et valmistatud toode sisaldab osa või koostisosana geograafilise tähisega toodet, tingimusel et selline kasutamine on kooskõlas ausate kaubandustavadega, ei nõrgenda ega kahjusta geograafilise tähise mainet ega vähenda selle maine mõju.
2. Toote osa või koostisosa tähistavat geograafilist tähist ei kasutata valmistoote müüginimetuses, välja arvatud tootjarühmaga või artikli 6 lõikes 3 osutatud juhtudel üksiktootjaga sõlmitud kokkuleppe korral.

Artikkel 37

Üldmõisted

1. Üldmõistet ei registreerita geograafilise tähisena.
2. Selleks et otsustada, kas mõiste on muutunud üldmõisteks, võetakse arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, eelkõige:
 - (a) olukorda tarbimispiirkondades;
 - (b) liidu või liikmesriigi asjaomaseid õigusakte.

Artikkel 38

Homonüümsed geograafilised tähised

1. Geograafilist tähist, mille kohta esitatakse taotlus pärast seda, kui liidus on juba esitatud taotlus sellega täielikult või osaliselt homonüümse geograafilise tähise kohta või mis on liidus kaitstud, ei registreerita, välja arvatud juhul, kui kohaliku ja traditsioonilise kasutuse tingimused ning kahe homonüümse tähise esitusviisid on praktikas piisavalt eristatavad, võttes arvesse vajadust tagada asjaomaste tootjate võrdne kohtlemine ja asjaolu, et tarbijaid ei eksitata toodete tegeliku olemuse või geograafilise päritolu osas.
2. Täielikult või osaliselt homonüümset nimetust, mis võib tekitada tarbijas eksliku arvamuse, et tooted on pärit muult territooriumilt, ei registreerita, isegi kui kõnealuste toodete tegeliku päritoluterritooriumi, -piirkonna või -koha nimetus on täpne.
3. Käesoleva artikli kohaldamisel kuuluvad liidus taotletavad või kaitstud geograafilised tähised järgmistesse kategooriatesse:

- (a) geograafilised tähised, mis on kantud liidu käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse;
 - (b) taotletavad geograafilised tähised, tingimusel et need kantakse seejärel liidu käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse;
 - (c) päritolunimetused ja geograafilised tähised, mis on liidus kaitstud vastavalt määrusele (EL) 2019/1753,³¹ ning
 - (d) geograafilised tähised, päritolunimetused ja samaväärsed nimetused, mis on kaitstud liidu ja ühe või mitme kolmanda riigi vahelise rahvusvahelise lepingu alusel.
4. Amet tühistab geograafilised tähised, mille registreerimisel rikuti lõigete 1 ja 2 sätteid.

Artikkel 39

Kaubamärgid

Nimetust ei registreerita geograafilise tähisena juhul, kui geograafilise tähisena esitatud nimetuse registreerimine võiks kaubamärgi tuntust või mainet arvesse võttes tarbijat toote tegeliku olemuse suhtes eksitada.

Artikkel 40

Tootjarühmad

1. Liikmesriigid kontrollivad, et tootjarühm tegutseb läbipaistvalt ja demokraatlikult ning et kõigil geograafilise tähisega toote tootjatel on sellesse rühma kuulumise õigus. Liikmesriigid võivad ette näha, et tootjarühma töös osalevad ka riigiametnikud ja muud sidusrühmad, nagu tarbijarühmad, jaemüüjad ja tarnijad.
2. Tootjarühm võib kasutada eelkõige järgmisi volitusi ja täita järgmisi kohustusi:
 - (a) töötada välja tootespetsifikaat ja hallata sisekontrolli, millega tagatakse geograafilise tähisega toote tootmisetappide vastavus tema tootespetsifikaadile;
 - (b) võtta õiguslikke meetmeid, et tagada geograafilise tähise ja sellega otseselt seotud intellektuaalomandi õiguste kaitse;
 - (c) leppida kokku kestlikkuskohustused, olenemata sellest, kas need sisalduvad tootespetsifikaadis või mitte, või esitada need eraldi algatusena, sealhulgas leppida kokku kord nende kohustuste täitmise kontrollimiseks ja nende piisava avalikustamise tagamiseks eelkõige komisjoni infosüsteemis;

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1753 liidu tegevuse kohta pärast liidu ühinemist päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga (ELT L 271, 24.10.2019, lk 1–11).

- (d) võtta geograafilise tähise toimimist parandavaid meetmeid, mille alla kuuluvad:
- i) kollektiivsete turundus- ja reklaamikampaaniate väljatöötamine, korraldamine ja läbiviimine;
 - ii) sellise teavitus- ja müügi edendustegevuse levitamine, mille eesmärk on teavitada tarbijaid geograafilise tähisega toote omadustest;
 - iii) analüüside tegemine geograafilise tähisega toote majanduslike näitajate, tootmise kestlikkuse, tehniliste näitajate kohta;
 - iv) geograafilist tähist ja asjaomast liidu sümbolit käsitleva teabe levitamine ning
 - v) praegustele ja tulevastele tootjatele nõu ja koolituse pakkumine, sealhulgas soolõime arvestamise ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas ning
- (e) võidelda tootespetsifikaadile mittevastavaid tooteid tähistava geograafilise tähise võltsimise ja pettusekahtlusega kasutamise vastu siseturul, jälgides geograafilise tähise kasutamist kõikjal siseturul ja kolmandate riikide turgudel, kus geograafilised tähised on kaitstud, samuti internetis, ning teavitada vajaduse korral jõustamisasutusi kättesaadavate konfidentsiaalsete süsteemide kaudu.

Artikkel 41

Geograafiliste tähiste õiguste kaitse domeeninimes

1. Riigidomeeninimede liidu tasandi registrid võivad õigustatud huvi või õigusi omava füüsilise või juriidilise isiku taotlusel tühistada või anda sellise riigidomeeni all registreeritud domeeninime üle asjaomase geograafilise tähisega toodete tootjarühmale, järgides asjakohast alternatiivset vaidluste lahendamise menetlust või kohtumenetlust, kui sellise domeeninime omanik on registreerinud domeeninime ilma õiguste või õigustatud huvita geograafilise tähise suhtes või kui see on registreeritud või seda kasutatakse pahauskselt ja selle kasutamine on vastuolus artikliga 35.
2. Riigidomeeninimede liidu tasandi registrid tagavad, et mis tahes alternatiivses vaidluste lahendamise menetluses, mis on loodud lõikes 1 osutatud domeeninimede registreerimisel üles kerkinud vaidluste lahendamiseks, tunnustatakse geograafilisi tähiseid õigustena, mis võivad takistada domeeninime pahausksel registreerimist või kasutamist.

Artikkel 42

Probleemsed kaubamärgid

1. Sellise kaubamärgi registreerimine, mille kasutamine oleks vastuolus artikliga 35, lükatakse tagasi, kui kaubamärgi registreerimise taotlus esitatakse pärast kuupäeva, mil geograafilise tähise registreerimise taotlus ametile esitati.
2. Amet ja vajaduse korral pädevad riiklikud asutused tunnistavad kehtetuks kaubamärgid, mis on registreeritud lõiget 1 rikkudes.
3. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 4 kohaldamisel loetakse artiklis 67 sätestatud menetluse alusel registreeritud geograafiliste tähiste kaitse esimeseks päevaks, mis järgneb [käesoleva määruse jõustumise kuupäevast] algavale üheaastasele üleminekuperioodile, päeva, mil liikmesriigid ametit ja komisjoni teavitasid.
4. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 2 kohaldamist, võib olenemata geograafilise tähise registreerimisest jätkuvalt kasutada ja uuendada kaubamärki, mille kasutamine on vastuolus artikliga 35 ja mis on liidu territooriumil taotletud, registreeritud või heas usus kasutamise teel kindlaks tehtud, kui see võimalus on asjaomaste õigusaktidega ette nähtud enne kuupäeva, mil geograafilise tähise registreerimise taotlus ametile esitati, tingimusel et Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2436³² või nõukogu määruse (EL) 2017/1001 kohaselt ei ole põhjust kaubamärgi kehtetuks tunnistamiseks või tühistamiseks. Sellisel juhul on geograafilist tähist ja asjaomast kaubamärki lubatud kasutada.
5. Märgistusel võib koos geograafilise tähisega kasutada direktiivi (EL) 2015/2436 artikli 28 lõikes 4 osutatud garantiivõi sertifitseerimismärke ning kõnealuse direktiivi artikli 29 lõikes 3 osutatud kollektiivkaubamärke.

Artikkel 43

Kasutusõigus

1. Registreeritud geograafilist tähist võib kasutada iga tootja, kes turustab toodet, mis on kooskõlas vastava tootespetsifikaadi või koonddokumendiga või viimasega samaväärses dokumendiga.
2. Liikmesriigid tagavad, et iga käesolevas jaotises sätestatud eeskirju järgiva tootja suhtes kohaldatakse artikli 46 kohast tootespetsifikaadile vastavuse kontrolli. Liikmesriigid võivad nõuda kontrollisüsteemi haldamise kulude katmiseks tasu.

Artikkel 44

Liidu sümbol, tähis ja lühend

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2436 kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 336, 23.12.2015, lk 1).

1. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste suhtes kohaldatakse komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 664/2014³³ alusel kaitstud geograafiliste tähiste jaoks kehtestatud liidu sümbolit.
2. Selliste liidust pärit käsitöenduslike ja tööstustoodete puhul, mida turustatakse geograafilise tähise all, võib märgistusel ja reklaammaterjalil olla lõikes 1 osutatud liidu sümbol. Geograafiline tähis on liidu sümboliga samal vaateväljal.
3. Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafilise tähisega tähistatud toodete märgistusel võib kasutada lühendit „KGT“, mis vastab tähisele „kaitstud geograafiline tähis“.
4. Valmistatud toodete märgistamisel ja reklaamimisel võib kasutada tähiseid, lühendeid ja liidu sümboleid, kui geograafiline tähis viitab toote osale või koostisosale. Sellisel juhul paigutatakse tähis, lühend või liidu sümbol selgelt osa või koostisosana identifitseeritava osa või koostisosa nimetuse kõrvale. Liidu sümbolit ei paigutata viisil, mis annab tarbijale alust arvata, et registreeritud on valmistatud toode, mitte selle osa või koostisosa.
5. Pärast liidu geograafilise tähise registreerimise taotluse esitamist võivad tootjad toote märgistusel ja esitlemisel märkida, et taotlus on esitatud kooskõlas liidu õigusega.
6. Kaitstud geograafilist tähist märkivat liidu sümbolit, liidu tähist „kaitstud geograafiline tähis“ ja lühendit „KGT“ võib märgistusel kasutada alles pärast registreerimisotsuse avaldamist vastavalt artiklitele 24 ja 25.
7. Kui taotlus lükatakse tagasi, võib lõike 4 kohaselt märgistatud mis tahes toodet turustada kuni olemasolevate varude ammendumiseni.
8. Märgistusel võib olla ka järgmine teave:
 - (a) tootespetsifikaadis osutatud geograafilise päritolupiirkonna kirjeldused ning
 - (b) tekst, graafilised kujutised või sümboolid, mis viitavad liikmesriigile või piirkonnale, kus kõnealune geograafiline päritolupiirkond asub.
9. Liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse kantud geograafilist tähist väljendav liidu sümbol, mis tähistab kolmandatest riikidest pärit käsitöenduslikke ja tööstustooteid, võib olla toote märgistusel ja reklaammaterjalil, ning sel juhul kasutatakse sümbolit kooskõlas lõikega 2.
10. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, millega täpsustatakse liidu sümboli ja tähise tehnilisi omadusi, samuti nende kasutamise eeskirju registreeritud geograafilise tähise all turustatavate toodete puhul, sealhulgas asjakohaste keeleversioonide

³³ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 664/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1151/2012 seoses kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete liidu sümboleite kehtestamisega ning seoses teatavate päritolueeskirjade, teatavate menetluseeskirjade ning teatavate täiendavate üleminekueskirjadega (ELT L 179, 19.6.2014, lk 17).

kasutamist käsitlevaid eeskirju. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

IV JAOTIS

KONTROLL JA JÕUSTAMINE

Artikkel 45

Pädevate asutuste määramine

1. Liikmesriigid määravad ametliku kontrolli eest vastutavad pädevad asutused, kes kontrollivad käesoleva määruse täitmist. Need kontrollid sisaldavad järgmist:
 - (a) selle kontrollimine, kas geograafilise tähisega toode on toodetud kooskõlas vastava tootespetsifikaadiga;
 - (b) järelevalve geograafiliste tähiste turul kasutamise üle.
2. Lõikes 1 osutatud pädevad asutused on objektiivsed ja erapooletud ning nende käsutuses on oma ülesannete täitmiseks vajalikud kvalifitseeritud töötajad ja ressursid.

Artikkel 46

Tootespetsifikaadile vastavuse kontrollimine

1. Liikmesriigid koostavad loetelu oma territooriumilt pärit geograafiliste tähistega toodete tootjatest, kelle tähised on kantud liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrisse, ja ajakohastavad seda.
2. Tootjad vastutavad sisekontrolli eest, millega tagatakse geograafilise tähisega toodete vastavus tootespetsifikaadile enne toote turule laskmist.
3. Ilma et see piiraks artikli 49 kohaldamist, teeb enne geograafilise tähisega ja liidust pärit toote turule laskmist kolmanda isiku poolse tootespetsifikaadile vastavuse kontrolli:
 - (a) üks või mitu artiklis 45 osutatud pädevat asutust või
 - (b) üks või mitu delegeeritud tootesertifitseerimisasutust, sealhulgas füüsilised isikud, kellele on delegeeritud vastutus vastavalt artiklile 50.
4. Kui geograafilise tähise puhul on tegemist kolmandast riigist pärit tootega, teeb tootespetsifikaatidele vastavuse kontrolli enne toote turule laskmist:
 - (a) kolmanda riigi määratud pädev riigiasutus või
 - (b) üks või mitu tootesertifitseerimisasutust.
5. Kui tootespetsifikaadi kohaselt viib tootmisetapi läbi üks või mitu tootjat riigis, mis ei ole geograafilise tähise päritoluriik, nähakse tootespetsifikaadiga ette sätted nende tootjate vastavuse kontrollimiseks. Kui asjaomane tootmisetapp toimub liidus,

teatakse tootjad selle liikmesriigi pädevatele asutustele, kus tootmisetapp toimub, ning neid kontrollitakse geograafilise tähisega toote tootjana.

6. Tootespetsifikaadile vastavuse kontrollimise kulud võivad kanda kontrollitavad tootjad. Liikmesriigid võivad samuti osaleda nende kulude kandmises.

Artikkel 47

Hoolsuskohustus

Geograafilist tähist kasutavad tootjad tagavad, et nimetuse ja sümboli kasutamine turul vastab jätkuvalt asjakohasele tootespetsifikaadile. Nad võivad:

- (a) teha järelevalvet geograafiliste tähiste kaubandusliku kasutamise üle turul;
- (b) arendada tegevusi, millega tagatakse geograafilise tähisega tähistatud toote vastavus tootespetsifikaadile;
- (c) võtta meetmeid, et tagada geograafilise tähise piisav õiguskaitse, sealhulgas vajaduse korral teavitada pädevaid asutusi, nagu on osutatud artikli 45 lõikes 1.

Artikkel 48

Geograafiliste tähiste õiguste kontroll ja nende jõustamine turul

1. Liikmesriigid määravad ühe või mitu jõustamisasutust, mis võivad olla samad kui artikli 46 lõikes 3 osutatud pädevad asutused, kes vastutavad geograafiliste tähiste kontrolli eest turul ja jõustamise eest pärast seda, kui geograafilise tähisega käsitööstuslik ja tööstustoode on läbinud kõik tootmisetapid, olenemata sellest, kas seda ladustatakse, veetakse, levitatakse või pakutakse hulgi- või jaemüügiks, sealhulgas e-kaubanduses.
2. Riskianalüüsi ja huvitatud tootjate teadete alusel kontrollib jõustamisasutus geograafilise tähisega tooteid, et tagada vastavus tootespetsifikaadile või koonddokumendile või viimasega samaväärsele dokumendile.
3. Liikmesriigid võtavad asjakohased haldus- ja kohtulikud meetmed, et hoida ära või peatada nende territooriumil valmistatavate, käitatavate või turustatavate toodete või teenuste nimetuste kasutamine, mis on vastuolus artiklite 35 ja 36 kohase geograafiliste tähiste kaitsega.
4. Lõike 1 kohaselt määratud asutus koordineerib geograafiliste tähiste jõustamist asjaomaste osakondade, ametite ja organite, sealhulgas politsei, võltsimisvastaste asutuste, tolli, intellektuaalomandi ametite, turujärelevalve- ja tarbijakaitseameti ning jaemüügiinspektoritega.
5. Liikmesriigid võivad nõuda tasusid või lõive, et katta turul tehtavate ametlike kontrollide kulud.

Artikkel 49

Ettevõtja kinnitusel põhinev sertifitseerimismenetlus

1. Ilma et see piiraks artikli 46 kohaldamist, võivad liikmesriigid lubada tootespetsifikaadile vastavuse kontrollimiseks kasutada ettevõtja kinnitust. Tootja esitab sellise kinnituse artikli 45 lõikes 1 osutatud pädevatele asutustele.
2. Liikmesriigid võivad lubada, et tootjad esitavad iga kolme aasta järel oma kinnituse pädevatele asutustele, tagamaks, et nende toode vastab turul jätkuvalt tootespetsifikaadile. Kui tootespetsifikaati muudetakse või kohandatakse nii, et see mõjutab asjaomast toodet, tuleb ettevõtja kinnitust viivitamata uuendada.
3. Ettevõtja kinnituse kasutamise puhul teevad pädevad asutused pistelisi kontrole. Rikkumise korral võtavad liikmesriigid kõik vajalikud meetmed olukorra parandamiseks.
4. Ettevõtja kinnitus peab vastama 1. lisas sätestatud struktuurile ning sisaldama kogu kõnealuses lisas täpsustatud teavet ja nõudeid.
5. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 66 vastu delegeeritud õigusakte, et käesolevat määrust muuta ja viia sellesse vajaduse korral sisse muudatused seoses 1. lisas esitatud teabe ja nõuetega.

Artikkel 50

Ametliku kontrolliga seotud ülesannete delegeerimine pädeva asutuse poolt

1. Pädevad asutused võivad delegeerida ametliku kontrolli ülesandeid ühele või mitmele tootesertifitseerimisasutusele, sealhulgas füüsilistele isikutele. Pädev asutus tagab, et delegeeritud tootesertifitseerimisasutusel või füüsilisel isikul, kellele ülesanded on delegeeritud, on ülesannete tõhusaks täitmiseks vajalikud õigused.
2. Ametliku kontrolliga seotud ülesannete delegeerimine peab olema tehtud kirjalikult ja vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) delegeerimisdokument peab sisaldama ametliku kontrolliga seotud nende ülesannete täpset kirjeldust, mida volitatud isik või füüsiline isik võib täita, ning kõnealuste ülesannete täitmise tingimusi;
 - (b) Delegeeritud tootesertifitseerimisasutus:
 - i) omab talle delegeeritud ametliku kontrolliga seotud ülesannete täitmiseks nõutavaid oskusi, seadmeid ja taristut;
 - ii) omab piisavat hulka sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega töötajaid;
 - iii) tegutseb erapooletult, tal puudub huvide konflikt ning eelkõige ei ole ta olukorras, mis võiks otseselt või kaudselt mõjutada tema ametialase tegevuse erapooletust seoses talle delegeeritud ametliku kontrolli tegemisega seotud ülesannete täitmisega, ning

- iv) on piisavate õigustega, et täita talle delegeeritud ametliku kontrolli ülesandeid, ning
- (c) kui ametliku kontrolli ülesanne on delegeeritud füüsilistele isikutele, siis need füüsilised isikud:
 - i) omavad neile delegeeritud ametliku kontrolliga seotud ülesannete täitmiseks nõutavaid oskusi, seadmeid ja taristut;
 - ii) on sobiva kvalifikatsiooni ja kogemustega;
 - iii) tegutsevad erapooletult ja neil puudub huvide konflikt seoses neile delegeeritud ametliku kontrolliga seotud ülesannete täitmisega; ning
- (d) tuleb kehtestada kord, millega tagatakse tõhus ja tulemuslik koordineerimine delegeerivate pädevate asutuste ja delegeeritud tootesertifitseerimisasutuste, sealhulgas füüsiliste isikute vahel.

Artikkel 51

Delegeeritud tootesertifitseerimisasutuste ja füüsiliste isikute kohustused

Tootesertifitseerimisasutused või füüsilised isikud, kellele on artikli 50 kohaselt delegeeritud teatavad ametliku kontrolli ülesanded:

- (a) edastavad korrapäraselt ja alati, kui pädev asutus seda taotleb, tehtud ametlike kontrollide ja nendega seotud toimingute tulemused delegeerivale pädevale asutusele;
- (b) teavitavad viivitamata delegeerivat pädevat asutust, kui ametliku kontrolli tulemused osutavad nõuete rikkumisele või nõuete rikkumise tõenäosusele, välja arvatud juhul, kui pädeva asutuse ja delegeeritud tootesertifitseerimisasutuse või füüsilise isiku vahel kehtestatud erikorra kohaselt on ette nähtud teisiti, ning
- (c) võimaldavad pädevatele asutustele juurdepääsu nende valdustele ja rajatistele, teevad koostööd ja annavad abi.

Artikkel 52

Delegeerivate pädevate asutuste kohustused

1. Pädevad asutused, kes kooskõlas artikliga 50 on delegeerinud teatavad ametliku kontrolliga seotud ülesanded delegeeritud tootesertifitseerimisasutustele või füüsilistele isikutele, teevad järgmist:
 - (a) korraldavad vastavalt vajadusele kõnealuse asutuse või isiku auditeid või ülevaatusi;
 - (b) lõpetavad delegeerimise viivitamata täielikult või osaliselt, kui:

- i) on tõendeid selle kohta, et selline delegeeritud tootesertifitseerimisasutus või füüsiline isik ei täida talle delegeeritud ülesandeid nõuetekohaselt;
 - ii) delegeeritud tootesertifitseerimisasutus või füüsiline isik ei võta asjakohaseid ja õigeaegseid meetmeid tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks või
 - iii) delegeeritud tootesertifitseerimisasutuse või füüsilise isiku sõltumatust või erapooletust on rikutud.
2. Pädevad asutused võivad delegeerimise tagasi võtta ka muudel kui käesolevas määruses osutatud põhjustel.

Artikkel 53

Avalik teave pädevate asutuste ja tootesertifitseerimisasutuste kohta

1. Liikmesriigid avalikustavad artikli 46 lõikes 3 osutatud määratud pädevate asutuste ja delegeeritud tootesertifitseerimisasutuste, sealhulgas füüsiliste isikute nimed ja aadressid ning ajakohastavad seda teavet.
2. Amet avalikustab artikli 46 lõikes 4 osutatud pädevate asutuste ja tootesertifitseerimisasutuste nimed ja aadressid ning ajakohastab seda teavet korrapäraselt.
3. Amet võib luua digiportaali, kus avalikustatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud pädevate asutuste ja delegeeritud tootesertifitseerimisasutuste, sealhulgas füüsiliste isikute nimed ja aadressid.

Artikkel 54

Tootesertifitseerimisasutuste akrediteerimine

1. Artikli 46 lõike 3 punktis b ja artikli 46 lõike 4 punktis b osutatud tootesertifitseerimisasutused järgivad järgmisi nõudeid ja on akrediteeritud vastavalt:
 - (a) Euroopa standardile ISO/IEC 17065:2012 „Vastavushindamine. Nõuded asutustele, kes sertifitseerivad tooteid, protsesse ja teenuseid“, sealhulgas Euroopa standardile ISO/IEC 17020:2012 „Vastavushindamine. Eri liiki kontrolliasutuste tööõuded“ või
 - (b) muudele sobivatele rahvusvaheliselt tunnustatud standarditele, sealhulgas punktis a osutatud Euroopa standardite muudatustele või muudetud versioonidele.
2. Lõikes 1 osutatud akrediteerimist teostab määruse (EÜ) nr 765/2008 kohaselt tunnustatud akrediteerimisasutus, mis on Euroopa akrediteerimisorganisatsiooni liige, või väljaspool liitu asuv akrediteerimisasutus, mis on rahvusvahelise akrediteerimisfoorumi liige.

Artikkel 55

Korraldused ebaseadusliku sisu vastaste meetmete võtmiseks

Kui see on riigi õigusega ette nähtud ja kooskõlas liidu õigusega, võivad liikmesriikide pädevad asutused anda määruse (EL) nr xxxx/2022³⁴ artiklis 8 osutatud korralduse võtta meetmeid käesoleva määruse artikliga 35 vastuolus oleva ebaseadusliku sisu vastu.

Artikkel 56

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad käesoleva määruse sätetele mittevastavuse ja nende rikkumise korral kohaldatavate karistuste kohta ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad käesoleva määruse kohaldamise alguseks komisjonile kõnealused normid ja meetmed, samuti teavitavad nad viivitamata kõigist neid mõjutavatest hilisematest muudatustest.

Artikkel 57

Vastastikune abi ja vahendid

1. Liikmesriigid abistavad üksteist käesolevas jaotises sätestatud kontrollide tegemisel ja jõustamisel.
2. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, milles täpsustatakse käesolevas jaotises sätestatud kontrollide tegemisel ja tähiste jõustamisel vahetatava teabe olemust ja liiki ning teabevahetuse meetodeid. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 65 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Haldusabi võib asjakohasel juhul ja asjaomaste pädevate asutuste vahelisel kokkuleppel hõlmata liikmesriigi pädevate asutuste osalemist kohapealsetes kontrollides, mille viivad läbi teise liikmesriigi pädevad asutused.
4. Geograafilisele tähisele antud kaitse võimaliku rikkumise korral võtavad liikmesriigid meetmeid, et liikmesriikide jõustamisasutustel, prokuröridel ja kohtutel oleks lihtsam edastada sellist võimalikku rikkumist käsitlevat teavet artikli 45 lõikes 1 osutatud pädevatele asutustele.

Artikkel 58

Tootmisloa sertifikaadid

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse digiteenuste ühtset turgu ja millega muudetakse direktiivi 2000/31/EÜ.

1. Tootjal, kelle toode on pärast artikli 46 kohast vastavuse kontrollimist tunnistatud käesoleva määruse kohaselt vastavaks kaitstud geograafilise tähise tootespetsifikaadile, või kes on nõuetekohaselt esitanud pädevale asutusele ettevõtja kinnituse, juhul kui asjaomane liikmesriik seda kasutab, on õigus saada ametlik sertifikaat või muu sertifitseerimistõend, mis kinnitab tootja õigust toota asjaomase geograafilise tähisega toodet tema poolt teostatavates tootmisetappides.
2. Taotluse korral tehakse lõikes 1 osutatud sertifitseerimistõend kättesaadavaks liidu jõustamisasutustele, tollile või muudele asutustele, kes kontrollivad geograafiliste tähiste kasutamist kaupade puhul, mis on deklareeritud vabasse ringlusse lubamiseks või lastud liidu turule. Tootja võib teha sertifitseerimistõendi kättesaadavaks üldsusele või isikutele, kes võivad äritegevuse käigus sertifitseerimistõendit nõuda.

V JAOTIS

RAHVUSVAHELISSE REGISTRISSE KANTUD GEOGRAAFILISED TÄHISED JA MUUDE ÕIGUSAKTIDE MUUDATUSED

Artikkel 59

Nõukogu otsuse (EL) 2019/1754 muudatused

Nõukogu otsuse (EÜ) 2019/1754³⁵ artikli 4 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EL) 2022/... (milles käsitletakse käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset) kohase käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse tähenduses määratakse Genfi redaktsiooni artiklis 3 osutatud pädevaks asutuseks Euroopa Intellektuaalomandi Amet, kes vastutab Genfi redaktsiooni haldamise eest liidu territooriumil ning Genfi redaktsiooni ja ühiseeskirjade kohaste teadete ja teabevahetuse eest Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni rahvusvahelise bürooga.“

Artikkel 60

Määruse (EL) 2019/1753 muutmise

Määrust (EL) 2019/1753 muudetakse järgmiselt.

- (1) Artiklit 1 muudetakse järgmiselt:
 - (a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab mõiste „geograafiline tähis“ päritolunimetusi Genfi redaktsiooni tähenduses, sealhulgas päritolunimetusi määruste (EL) nr 1151/2012 ja (EL) nr 1308/2013 tähenduses ning geograafilisi tähiseid määruste (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 1308/2013, (EL) nr

³⁵ Nõukogu 7. oktoobri 2019. aasta otsus (EL) 2019/1754 Euroopa Liidu ühinemise kohta päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooniga (ELT L 271, 24.10.2019, lk 12).

251/2014, (EU) 2019/787 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/... (milles käsitletakse käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitset) tähenduses. Rahvusvaheliselt registreeritavate käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul käsitatakse kaitset ELis nii, nagu on täpsustatud kõnealuse määruse artiklites 5 ja 35.“;

(b) lisatakse lõige 3:

„3. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab „amet“ Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametit.“

(2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„Komisjon või amet kui pädev asutus Genfi redaktsiooni artikli 3 tähenduses nagu täpsustatud nõukogu otsuse (EL) 2019/1754 artikli 4 lõikega 1, esitavad oma vastava pädevuse piires pärast liidu ühinemist Genfi redaktsiooniga ja seejärel regulaarselt Maaailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni rahvusvahelisele büroole („rahvusvaheline büroo“) liidu õigusaktide kohaselt kaitstud ja registreeritud geograafiliste tähiste rahvusvahelise registreerimise taotlused, mis on seotud toodetega, mis vastavalt Genfi redaktsiooni artikli 5 lõikele 1 ja artiklile 2 on pärit liidust.“;

(b) lõike 2 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Lõike 1 kohaldamisel võivad liikmesriigid taotleda komisjonilt või selliste geograafiliste tähiste puhul, millega kaitstakse käsitöönduslikke ja tööstustooteid („käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafilised tähised“), ametilt liikmesriikide territooriumilt pärit ning liidu õigusega kaitstud ja sellekohaselt registreeritud geograafiliste tähiste registreerimist rahvusvahelises registris;“

(c) lisatakse järgmine lõige 4:

„4. Käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste rahvusvahelises registris registreerimise taotluste puhul tegutseb amet Genfi redaktsiooni artiklis 3 osutatud pädeva asutusena, nagu on täpsustatud nõukogu otsuse (EL) 2019/1754 artikli 4 lõikes 1, lähtuvalt oma otsusest kaitse andmise kohta kooskõlas määruse (EL) 2022/... artiklites 17–34 osutatud menetlusega.“

(3) Artiklisse 3 lisatakse järgmine lõige 4:

„4. Käsitöönduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul taotleb amet rahvusvaheliselt büroolt rahvusvahelises registris registreeritud ja liikmesriigist pärit geograafilise tähise registreeringu tühistamist, lõikes 1 osutatud tingimused on täidetud.“

(4) Artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Rahvusvahelises registris registreeritud, kolmandate riikide geograafiliste tähiste avaldamine

1. Komisjon või käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet avaldab kõik rahvusvahelise büroo poolt Genfi redaktsiooni artikli 6 lõike 4 kohaselt teatatud rahvusvahelised registreeringud, mis on seotud rahvusvahelises registris registreeritud geograafiliste tähistega, mille päritoluriigiks olev osalisriik, nagu on määratletud Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xv, ei ole liikmesriik.

2. Lõikes 1 osutatud rahvusvaheline registreering avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias või käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste rahvusvaheliste registreeringute puhul ameti poolt. Avaldatud teade sisaldab viidet toote liigile ja päritoluriigile.“;

(5) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Komisjon või käsitööstuslike ja tööstuslike toodete geograafiliste tähiste puhul amet hindab kõiki rahvusvahelises registris registreeritud geograafilise tähise rahvusvahelisi registreeringuid, millest on Genfi redaktsiooni artikli 6 lõike 4 kohaselt teatanud rahvusvaheline büroo ja mille puhul päritoluriigiks olev osalisriik, nagu on kindlaks määratud Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xv, ei ole liikmesriik, et teha kindlaks, kas see sisaldab Lissaboni kokkuleppe ja Genfi redaktsiooni kohase ühisjuhendi („ühisjuhend“) reegli 5 punkti 2 sätestatud kohustuslikke elemente ning andmeid kõnealuse ühisjuhendi reegli 5 punktis 3 sätestatud omaduse, maine või tunnusjoonte kohta.“

(6) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

(a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Nelja kuu jooksul alates artikli 4 kohasest rahvusvahelise registreeringu avaldamisest võivad liikmesriigi ametiasutused või muu kokkuleppeosalise kolmanda riigi kui päritoluriigiks oleva osalisriigi, nagu on määratletud Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xv, ametiasutused või liidus või muus kokkuleppeosalises kolmandas riigis kui päritoluriigiks olevas osalisriigis asuv või seal tegutsev füüsiline või juriidiline isik, kellel on õigustatud huvi, esitada ametile vastuväite. Vastuväide tuleb esitada ühes liidu ametlikus keeles.“;

(b) lõike 2 punkt e jäetakse välja;

(c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon või käsitööstuslike ja tööstuslike geograafiliste tähiste puhul amet hindab lõikes 2 sätestatud vastuväite põhjusi liidu territooriumist või selle osast lähtuvalt.“

(7) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

(a) lõikesse 1 lisatakse järgmine lause:

„Käsitöenduslike ja tööstuslike geograafiliste tähiste puhul lükkab amet tagasi kõik vastuvõetamatud vastuväited ja otsustab anda geograafilisele tähisele kaitse.“;

- (b) lõike 2 viimane lause asendatakse järgmisega:

„Käsitöenduslike ja tööstuslike geograafiliste tähiste puhul võtab kaitse andmise otsuse vastu amet või määruse (EL) 2022/... artiklis 25 osutatud juhtudel komisjon. Asjaomased rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“;

- (c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Genfi redaktsiooni artikli 15 lõike 1 kohaselt teatab komisjon või käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet rahvusvahelisele büroole asjaomase rahvusvahelise registreeringu õiguslike tagajärgede tunnustamisest keeldumisest liidu territooriumil ühe aasta jooksul alates Genfi redaktsiooni artikli 6 lõike 4 kohase rahvusvahelise registreeringu teate kättesaamisest või, otsuse (EL) 2019/1754 artikli 5 esimese lõiguse osutatud juhtudel, kahe aasta jooksul alates kõnealuse teate kättesaamisest.“;

- (d) lõike 5 viimane lause jäetakse välja;

- (e) lisatakse lõiked 5a ja 5b:

„5a. Selliste käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul, mille kaitsest on amet varasemalt keeldunud, võib amet omal algatusel või õigustatud huvi omava liikmesriigi, kolmanda riigi või füüsilise või juriidilise isiku nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral täielikult või osaliselt tagasi võtta oma keeldumise, millest on eelnevalt rahvusvahelisele büroole teatatud.;

5b. Komisjon või käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet teatab sellisest tühistamisest viivitamata rahvusvahelisele büroole.“;

- (8) Artikli 8 lõikele 1 lisatakse järgmine lause:

„Käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul kehtib sama ka ameti otsuse suhtes.“

- (9) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Rahvusvahelises registris registreeritud kolmanda riigi geograafilise tähise õiguslike tagajärgede kehtetuks tunnistamine liidus

- 1. Komisjon või käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet võib omal algatusel või liikmesriigi, kolmanda riigi või õiguspäraselt huvi omava füüsilise või juriidilise isiku piisavalt põhjendatud taotluse korral täielikult või osaliselt tunnistada kehtetuks geograafilise tähise kaitse õiguslikud tagajärjed liidus ühe või mitme järgmise asjaolu esinemisel:
 - a) geograafilist tähist ei kaitsta enam päritoluriigiks olevas osalisriigis;

- b) geograafiline tähis ei ole enam registreeritud rahvusvahelises registris;
- c) ühisjuhendi reegli 5 punktis 2 sätestatud kohustusliku sisu järgimine või ühisjuhendi reegli 5 punktis 3 sätestatud omadusi, mainet või tunnusjooni käsitlevate andmete esitamine ei ole enam tagatud.
- 2. Komisjon võtab lõike 1 kohaldamiseks vastu rakendusaktid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega ning üksnes pärast seda, kui Genfi redaktsiooni artikli 5 lõike 2 punktis ii osutatud füüsilisele või juriidilisele isikule või Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xvii määratletud soodustatud isikule on antud võimalus kaitsta oma õigusi.
- 3. Kui kehtetuks tunnistamist ei saa enam edasi kaevata, teatab komisjon või käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste puhul amet viivitamata rahvusvahelisele büroole sellise geograafilise tähise rahvusvahelise registreeringu õiguslike tagajärgede kehtetuks tunnistamisest liidu territooriumil kooskõlas lõike 1 punktiga a või c.“;

(10) Artikli 11 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Seoses iga sellise toote päritolunimetusega, mis on pärit Lissaboni kokkuleppe osaliseks olevast liikmesriigist ja mis kuulub määruse (EU) 2022/... kohaldamisalasse, kuid ei ole veel kõnealuse määrusega kaitstud, peab asjaomane liikmesriik Genfi redaktsiooni artikli 5 lõike 2 punktis ii osutatud füüsilise või juriidilise isiku taotluse või Genfi redaktsiooni artikli 1 punktis xvii määratletud soodustatud isiku taotluse alusel või liikmesriigi omal algatusel taotlema kas:

- päritolunimetuse registreerimist määruse (EU) 2022/... alusel või
- kõnealuse päritolunimetuse registreeringu tühistamist rahvusvahelisest registrist.

Asjaomane liikmesriik teavitab ametit esimeses lõigus osutatud valikust ja esitab vastava taotluse ühe aasta jooksul pärast määruse (EL) 2022/... vastuvõtmist. Määruse (EL) 2022/... artikli 67 lõikega 3 ette nähtud registreerimismenetlust kohaldatakse *mutatis mutandis*.

Esimese lõigu punktis a osutatud juhtudel taotleb asjaomane liikmesriik kõnealuse päritolunimetuse rahvusvahelist registreerimist Genfi redaktsiooni alusel, kui asjaomane liikmesriik on Genfi redaktsiooni ratifitseerinud või sellega ühinenud vastavalt otsuse (EL) 2019/1754 artiklis 3 osutatud loale, kuue kuu jooksul alates kuupäevast, millal geograafiline tähis määruse (EL) 2022/... alusel registreeriti.

Ametiga koordineerides kontrollib asjaomane liikmesriik koos rahvusvahelise bürooga, kas Genfi redaktsiooni kohase registreerimise jaoks on vaja ühisjuhendi reegli 7 punkti 4 kohaselt teha muudatusi. Amet lubab asjaomasel liikmesriigil teha vajalikke muudatusi ja teatada neist rahvusvahelisele büroole.

Kui taotlus määruse (EL) 2022/... alusel registreerimiseks lükatakse tagasi ning kui kõik seonduvad haldus- ja õiguskaitsevahendid on ammendatud või kui on

jäänud esitamata Genfi redaktsiooni alusel registreerimise taotlus vastavalt käesoleva lõike kolmandale lõigule, taotleb asjaomane liikmesriik viivitamata kõnealuse päritolunimetuse registreeringu tühistamist rahvusvahelises registris.“;

(11) artikli 15 lõikele 1 lisatakse punkt e:

„e) määruse (EL) 2022/... artikli 2 lõike 1 kohaldamisalasse kuuluvate käsitööstuslike ja tööstustoodete puhul kõnealuse määruse artikli 65 kohaselt loodud käsitööstusliku ja tööstusliku geograafilise tähise komitee.“

Artikkel 61

Määruse (EL) 2017/1001 muutmine

Määrust (EL) 2017/1001 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 151 lõike 1 punkti b järele lisatakse järgmine punkt ba:

„ba) hallata ja edendada geograafilisi tähiseid, eelkõige täita talle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2022/[käesolev määrus] antud ülesandeid ning edendada geograafiliste tähiste süsteemi.“

(2) Lisatakse järgmine artikkel 170a:

„Artikkel 170a

Domeeninimedete teabe- ja hoiatussüsteemi loomine

1. Riigidomeeninina registreeritud domeeninimedete puhul, mida juhib või haldab liidus asutatud register, loob amet domeeninimedega seotud teabe- ja hoiatussüsteemi. ELi kaubamärgi esitamisel teavitatakse ELi kaubamärgi taotlejaid teabe- ja hoiatussüsteemi kaudu nende kaubamärgi kättesaadavusest domeeninimena ning vabatahtlikkuse alusel sellest, kas registris on juba domeeninimi, mis sisaldab nende kaubamärgiga identset või sarnast nime (hoiatused domeeninime kohta).
2. Lõike 1 kohaldamisel annavad liidus asutatud riigidomeeni nimede registrid ametile kogu nende valduses oleva teabe ja andmed, mis on vajalikud domeeninimedete teabe- ja hoiatussüsteemi käitamiseks.“

VI JAOTIS

TEHNILINE ABI

Artikkel 62

Ameti tehniline abi

Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks eeskirjadega, millega antakse ametile kontrolli- ja muud haldusõigused seoses kolmandate riikide käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähistega, mis ei ole geograafilised tähised päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid käsitleva Lissaboni kokkuleppe Genfi redaktsiooni mõistes ja mille kohta on esitatud kaitsetaotlus vastavalt rahvusvahelistele läbirääkimistele või rahvusvahelistele kokkulepetele.

VII JAOTIS TÄIENDAVALD SÄTTED

Artikkel 63

Menetluskeeled

1. Kõik ametile käesoleva määruse kohaste menetlustega seoses saadetavad dokumendid ja teave esitatakse ühes liidu ametlikest keeltest.
2. Kooskõlas määrusega 1³⁶ loetakse käesoleva määrusega ametile antud ülesannete puhul ameti keelteks kõik liidu ametlikud keeled.

Artikkel 64

IT-süsteem

Amet töötab välja, peab ja hoiab korras artikli 18 lõikes 1 osutatud digisüsteemi ning artiklis 26 osutatud liidu käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste registrit.

Artikkel 65

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab käsitöenduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste komitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 66

Delegeerimise rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklites 29, 30 ja 49 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates [ELT: käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase ajavahemiku möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või

³⁶ Nõukogu määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385).

nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 29, 30 ja 49 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artiklite 29, 30 ja 49 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

VIII JAOTIS ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 67

Geograafiliste tähiste kaitse üleminekuperioodil

1. Käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste riigisisene erikaitse lõpeb [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].
2. Hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] teatavad huvitatud liikmesriigid komisjonile ja ametile, milliseid oma seaduslikult kaitstud nimetusi või milliseid kasutusele võetud nimetusi liikmesriikides, kus kaitstesüsteem puudub, soovivad liikmesriigid käesoleva määruse kohaselt registreerida ja kaitsta.
3. Artiklites 17–25 sätestatud korras registreerib amet või artiklis 25 osutatud juhtudel komisjon käesoleva artikli lõikes 2 osutatud nimetused, mis vastavad artiklitele 2, 5, 7 ja 8. Artikleid 21 ja 22 ei kohaldata. Üldmõisteid siiski ei registreerita.
4. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, säilitatakse lõike 2 kohaselt teatatud nimetuste riigisisene kaitse kuni registreerimisotsuse vastuvõtmiseni. Otsuse võib edasi kaevata, nagu on osutatud artiklis 30.

Artikkel 68

Liikmesriikide aruandekohustus

1. Liikmesriigid või nende riiklikud asutused esitavad iga nelja aasta järel komisjonile aruande geograafiliste tähiste kõigi selliste kontrollide strateegia ja tulemuste kohta, mis on tehtud selleks, et kontrollida käesoleva määrusega kehtestatud kaitstesüsteemiga seotud õiguslike nõuete täitmist ning käsitöõnduslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste jõustamist turul, sealhulgas internetis, nagu on osutatud artiklis 45 pädeva asutuse määramise kohta, artiklis 46 tootespetsifikaatidele vastavuse kontrollimise kohta, artiklis 47 hoolsuskohustuse kohta, artiklis 48 geograafiliste tähiste jõustamise kohta turul ja artiklis 55 veebiplatvormide kohta.
2. Otseregistreerimise menetluse kasutuselevõtuks esitavad nõuetele vastavad liikmesriigid komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] artiklis 15 nõutud teabe. Saadud teabe põhjal võtab komisjon vastu otsuse asjaomase liikmesriigi õiguse kohta hakata kasutama otseregistreerimise menetlust ja seega mitte määrata riiklikku asutust, kes haldaks taotluse, tootespetsifikaadi muutmise ja registreeringu tühistamisega seotud menetlusi riigi tasandil, nagu on osutatud artiklis 15.
3. Liikmesriigid teatavad komisjonile hiljemalt [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], kui nad otsustavad teha artikli 6 lõike 4 kohaselt omavahel koostööd II jaotise II peatükis ettenähtud riigisiseste menetluste haldamiseks.

Artikkel 69

Läbivaatamisklausel

Hiljemalt [viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] koostab komisjon käesoleva määruse rakendamise kohta aruande, millele on lisatud muudatusettepanekud, kuita peab neid asjakohaseks.

Artikkel 70

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2024.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja